

පාලි භාෂාව

11 ගුරු මාර්ගෝපදේශය (2016 සිට ක්‍රියාත්මක වේ) ශ්‍රේණිය

සම්භාව්‍ය, විදේශ භාෂා හා ද්විභාෂා අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව
ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය
මහරගම
ශ්‍රී ලංකාව
www.nie.lk

පාලි භාෂාව ගුරු මාර්ගෝපදේශය

11 ශ්‍රේණිය

(2016 වර්ෂයේ සිට ක්‍රියාත්මක වේ.)

සම්භාව්‍ය, විදේශ භාෂා හා ද්විභාෂා අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව

ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය

ශ්‍රී ලංකාව

වෙබ් අඩවිය : www.w.nie.lk

විද්‍යුත් තැපෑල : info@nie.lk

පාලි භාෂාව

ගුරු මාර්ගෝපදේශය

11 ශ්‍රේණිය

ප්‍රථම මුද්‍රණය - 2016

© ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය

ISBN

සම්භාව්‍ය, විදේශ භාෂා හා ද්විභාෂා අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව

ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය

ශ්‍රී ලංකාව

වෙබ් අඩවිය : w.w.w.nie.lk

විද්‍යුත් තැපෑල : info@nie.lk

මුද්‍රණය

ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය

අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්තුමාගේ පණිවිඩය

ජාතික අධ්‍යාපන කොමිෂන් සභාව විසින් නිර්දේශ කරන ලද ජාතික මට්ටමේ නිපුණතා සංවර්ධනය කිරීමේ මූලික අරමුණ සහිත ව එවකට පැවති අන්තර්ගතය පදනම් වූ අධ්‍යාපනය වෙනුවට වර්ෂ අටකින් යුතු වක්‍රයකින් සමන්විත නව නිපුණතා පාදක විෂයමාලාවෙහි පළමු අදියර, වර්ෂ 2007 දී ශ්‍රී ලංකාවේ ද්විතීයික අධ්‍යාපන ක්ෂේත්‍රයට හඳුන්වා දෙන ලදී.

නව විෂයමාලා වක්‍රයේ දෙවන අදියර 2016 වර්ෂයේ දී හත්වන සහ එකොළොස්වන ශ්‍රේණි සඳහා හඳුන්වා දීම කළ යුතු ව තිබේ. මේ සඳහා පර්යේෂණවලින් අනාවරණය වූ කරුණු ද අධ්‍යාපනය පිළිබඳ ව අවධානය යොමු කරන විවිධ පාර්ශවයන්ගේ යෝජනා ද පදනම් කොට ගෙන විෂය නිර්දේශ තාර්කිකරණය කිරීමේ ක්‍රියාවලියක් ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය විසින් හඳුන්වා දෙනු ලැබීය.

මෙම තාර්කිකරණ ක්‍රියාවලියේ දී සියලු ම විෂයයන්ගේ නිපුණතා මට්ටම්, පදනම් මට්ටමේ සිට උසස් මට්ටම දක්වා ක්‍රමානුකූල ව ගොඩ නැගීම සඳහා පහළ සිට ඉහළට ගමන් කරන සිරස් සංකලනය භාවිත කරන ලදී. විවිධ විෂයයන්හි දී එක ම විෂය කරුණු නැවත නැවත ඉදිරිපත්වීම හැකිතාක් අවම කිරීම, වැඩි බර පැටවීම වලින් යුක්ත විෂය අන්තර්ගතයන් අඩු කිරීම, සහ ක්‍රියාත්මක කළ හැකි ශිෂ්‍ය මිතුරු විෂයමාලාවක් සැකසීම සඳහා තිරස් සංකලනය භාවිත කර ඇත.

ගුරු භවතුන් සඳහා පාඩම් සැලසුම් කිරීම, ඉගැන්වීම, ක්‍රියාකාරකම් කරගෙන යෑම, මැනීම් හා ඇගයීම් යනා දී අංශයන් සඳහා අවශ්‍ය වන්නා වූ මාර්ගෝපදේශයන් ලබාදීමේ අරමුණින් මෙම නව ගුරු මාර්ගෝපදේශය හඳුන්වා දී ඇත. පංති කාමරය තුළ දී වඩාත් ඵලදායී ගුරුවරයෙකු ලෙස කටයුතු කිරීමට මෙම මාර්ගෝපදේශයන් උපකාර වනු ඇත. සිසුන්ගේ නිපුණතාවන් වර්ධනය කිරීම සඳහා ගුණාත්මක යෙදවුම් හා ක්‍රියාකාරකම් තෝරා ගැනීමට ගුරුවරුන්ට අවශ්‍ය නිදහස මෙමගින් ලබා දී තිබේ. එමෙන් ම නිර්දේශිත පාඨ ග්‍රන්ථවල ඇතුළත් වන විෂය කරුණු පිළිබඳ ව වැඩි බර තැබීමක් මෙම ගුරු මාර්ගෝපදේශවල අන්තර්ගත නොවේ. එම නිසා මෙම ගුරු මාර්ගෝපදේශය වඩාත් ඵලදායී වීමට නම් අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් සකසා ඇති අදාළ පාඨ ග්‍රන්ථ සමග සමගාමී ව භාවිත කිරීම අත්‍යවශ්‍ය වේ.

තාර්කිකරණය කරන ලද විෂය නිර්දේශ, නව ගුරු මාර්ගෝපදේශ හා අලුතින් සංවර්ධනය කර ඇති පාඨ ග්‍රන්ථවල මූලික අරමුණු වන්නේ ගුරු කේන්ද්‍රීය අධ්‍යාපන රටාවෙන් සිසු කේන්ද්‍රීය අධ්‍යාපන රටාවක් හා වඩාත් ක්‍රියාකාරකම් මත පදනම් වූ අධ්‍යාපන රටාවකට වෙනස්වීම මගින් වැඩි ලෝකයට අවශ්‍ය වන්නා වූ නිපුණතා හා කුසලතාවන්ගෙන් යුක්ත මානව සම්පතක් බවට ශිෂ්‍ය ප්‍රජාව සංවර්ධනය කිරීමය.

මෙම ගුරු මාර්ගෝපදේශය සම්පාදනය කිරීමේ දී ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනයේ ශාස්ත්‍රීය කටයුතු මණ්ඩලය ද ආයතනයේ සභාව ද නන් අයුරින් දායකත්වය ලබා දුන් සියලු ම සම්පත්දායකයන් හා අනිකුත් පාර්ශවයන්ගේ ඉමහත් කැපවීම ඇගයීමට ද මෙය අවස්ථාවක් කර ගනු කැමැත්තෙමි.

අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්

ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය

නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් හිමිගේ පණිවිඩය

ඉගෙනුම, පුළුල් ක්ෂේත්‍රයක විහිද යන්නකි. එය ජීවිත අතිමහත් බවට ද, ඉතා ම සරල බවට ද පත්කරයි. මනුෂ්‍යයා ඉගෙනුම් කුසලතාවෙන් උත්කෘෂ්ට ය. මානව සමාජ සංවර්ධනය කේන්ද්‍ර කොට ගත් රටක්, සමාජයක් බුද්ධිය විසින් හඳුනාගත් අසම්මතයන් බැහැර කිරීමට ද සුභාවිතයන් තුළින් නව ලොවක් නිර්මාණය කර ගැනීමට ද මෙවලම කරගනු ලබන්නේ ඉගෙනුමයි.

ඉගෙනුම සඳහා වටිනා යමක් ද, ඉගෙනුම් ක්‍රමවේදයන් හා පහසුකම් ද අධ්‍යාපනය වටා නිර්මාණය විය යුතු ය. විෂය මාලාව, විෂය නිර්දේශ, මාර්ගෝපදේශ, සුසාධ්‍යකරුවන් ඉගෙනුම් ක්ෂේත්‍රයට එක්වනුයේ මේ ආකාරයෙනි.

නූතන ශ්‍රී ලංකාව ගෝලීය ප්‍රවණතාවන් මෙන් ම පුරාතන උරුමයන් ද සම්මිශ්‍රණය කර ගනිමින් ස්වීය අධ්‍යාපන රටාවක් හිමි කරගෙන ඇත. කාලීන අවශ්‍යතා මත ප්‍රතිසංස්කරණයන් තුළින් වසර අටකට වරක් යාවත්කාලීන වන විෂය මාලාවේ ඉගෙනුම් සම්පතක් ලෙස මෙම ගුරු මාර්ගෝපදේශ නිර්මාණය වේ.

විෂයයෙහි අරමුණුවල සංගතතාව ජාතික මට්ටමින් පවත්වාගත යුතු ය. එහෙත් ගුරු මාර්ගෝපදේශයන්හි ඉගෙනුම් ක්‍රමවේදයන්, අකුරක්වත් වෙනස් නොකොට පිළිපැදිය යුත්තක් නම් නොවේ. විෂය නිර්දේශයෙහි නිපුණතා, නිපුණතා මට්ටම්, සාධනය වීම සඳහා විෂය අන්තර්ගතය තුළින් ඉගෙනුම් පල සම්ප්‍රාප්තිය පිණිස ඉගෙනුම් ක්‍රමවේද නිර්මාණශීලී ව වෙනස්කර ගැනීමට සුසාධ්‍යකරුවන්ට පැහැදිලිව ම ඉඩක් ඇති බව සඳහන් කරමි. ශිෂ්‍ය සාධන ප්‍රතිශතය ඉහළ මට්ටමකට ගැනීම සඳහා උදව් වන, පහසුකම් සලසන ගුරු භූමිකාවට කිසියම් ප්‍රවේශයක් සඳහා නිර්මාණය වන ගුරු මාර්ගෝපදේශ ශික්ෂකයාහට ද දෙගුරුන්ට ද භාවිත කළ හැක. අදාළ පෙළ පොතට සහකරුවකු වන ගුරු මාර්ගෝපදේශ තවත් පෙළ පොතක් නොවන බව දැන ගුරුභවතුන් ගුරු මාර්ගෝපදේශ හා අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුවේ සම්පාදිත අදාළ පෙළ පොත යන සම්පත් ද්‍රව්‍ය දෙක ම භාවිත කළ යුතු ය.

ඒ ඒ විෂයයන්හි සාධනය පිළිබඳ ඇගයීම් සිදුකරන ජාතික මට්ටමේ පරීක්ෂකවරයෙකු වුව ද අපේක්ෂා කරන සාධනයන්, විෂය ඉගැන්වීමට මග පෙන්වන සුසාධ්‍යකරුවන් විසින් පාඩම අවසානයෙහි පන්ති කාමරයේ දී දරුවන් සමග ප්‍රත්‍යක්ෂකරණයට පත්විය යුතු ය. එම ඒකාත්මික වීම සඳහා වූ ප්‍රබෝධාත්මක සංස්කෘතියක් ගොඩනගා ගැනීමට ගුරු මාර්ගෝපදේශය පහුරක්, යාත්‍රාවක් කරගනු ඇතැයි ආයාචනා පූර්වක ව අපේක්ෂා කරමි.

පීඨාධිපති, නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්
භාෂා මානව ශාස්ත්‍ර හා සමාජවිද්‍යා පීඨය
ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය.

විෂයමාලා කමිටුව

උපදේශකත්වය හා අනුමැතිය - ශාස්ත්‍රීය කටයුතු මණ්ඩලය, ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය.

විෂය විශේෂඥ උපදේශනය - මහාචාර්ය නාබිරිත්තන්කඩවර ඤාණරතන හිමි.
පාලි හා බෞද්ධ අධ්‍යයන අංශය
කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය.

විෂය සම්බන්ධීකරණය - රාජකීය පණ්ඩිත, අධ්‍යාපනපති
පූජ්‍ය තෙරිපැහැ මේධංකර හිමි.
සහකාර කථිකාචාර්ය,
ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය,

ලේඛක මණ්ඩලය -
අභ්‍යන්තර ලේඛක මණ්ඩලය

01. පූජ්‍ය තෙරිපැහැ මේධංකර හිමි (සහකාර කථිකාචාර්ය)
(රාජකීය පණ්ඩිත, ශාස්ත්‍රපති, (විශිෂ්ට පන්ති) පශ්චාත් උපාධි
අධ්‍යාපන ඩිප්ලෝමා, (විශිෂ්ට පන්ති) පශ්චාත් උපාධි උපදේශන
ඩිප්ලෝමා, අධ්‍යාපනපති

බාහිර ලේඛක මණ්ඩලය

- 02 ඒ.එම්.එස්. ජයවීර (විශ්‍රාමික අධ්‍යක්ෂ)
ශාස්ත්‍රපති (ඉතිහාසය) ශාස්ත්‍රපති (සිංහල) ශාස්ත්‍රපති
(බෞද්ධ අධ්‍යයනය) පශ්චාත් උපාධි අධ්‍යාපන ඩිප්ලෝමා,
03. ආර්. ඒ. විමල් ප්‍රේමතිලක මයා, (පාලි විෂය උපදේශක)
ශාස්ත්‍රවේදී (ගෞරව) ශාස්ත්‍රපති, පශ්චාත් උපාධි අධ්‍යාපන
ඩිප්ලෝමා)
- 04 කේ. ඒ. සුමිත් ධර්මසූරි මයා (පරිවේණිකාචාර්ය)
(රාජකීය පණ්ඩිත, ශාස්ත්‍රපති, පශ්චාත් උපාධි අධ්‍යාපන
ඩිප්ලෝමා)
- 05 ජ්‍යෙෂ්ඨ කථිකාචාර්ය ලීල් අධිකාරි
(පශ්චාත් උපාධි අධ්‍යාපන ඩිප්ලෝමා,
රාජකීය පණ්ඩිත, ශ්‍රී.ලං.අ.ප.සේ. II, කලාභූෂණ සම්මානලාභී)
- 06 ඩී.ඒ.එම්.එස් දිසානායක(පරිවේණිකාචාර්ය)
(ශාස්ත්‍රවේදී (ගෞරව) ශාස්ත්‍රපති, පශ්චාත් උපාධි අධ්‍යාපන
ඩිප්ලෝමා)

පරිගණක වදන් සැකසුම ආර්. ඒ. විමල් ප්‍රේමතිලක මයා, (පාලි විෂය උපදේශක)

පිටකවරයේ චිත්‍ර නිර්මාණය ඩී. එම්. ප්‍රසාදිකා මධුෂාණි මෙනවිය.
සංවර්ධන නිලධාරී, කොළඹ මහනගර සභාව.

ගුරු මාර්ගෝපදේශය පරිශීලනය සඳහා උපදෙස්

නව අධ්‍යාපන ප්‍රතිසංස්කරණය ඔස්සේ නිපුණතා පාදක විෂයමාලාවක් පාසල් පද්ධතියට හඳුන්වා දී ඇත. ඒ අනුව නව පාලි විෂය නිර්දේශය ද, නිපුණතා පාදකව සකස් කර ඇත. ගුරු භූමිකාවේ පැහැදිලි වෙනසක් නිපුණතා පාදක අධ්‍යාපන ක්‍රමයේ දී සිදුවේ. නිපුණතා පාදක අධ්‍යාපන ක්‍රමයක් අවශ්‍ය වනුයේ සිසු විභවතා මතුකර ගැනීමට සමත් උද්‍යෝගිමත් ගුරු භූමිකාවක් නිර්මාණය කිරීම පිණිසය. මෙම අධ්‍යාපන ක්‍රමයේ දී දරුදැරියන්ගේ චිත්තන කුසලතාවය මෙන් ම පුද්ගල කුශලතාව ද සමාජ හා ආචාර විද්‍යාත්මක සංවර්ධනය ද අපේක්ෂිත ය.

බෞද්ධ දර්ශනය සම්පූර්ණයෙන් ම නිපුණතා පාදක වූවකි. එම දර්ශනය ඇතුළත් ත්‍රිපිටකය ලියවී ඇති භාෂාව පාලි භාෂාවයි. එකී ත්‍රිපිටකයෙහි පුද්ගලයාගේ මෙලොව පරලොව සුභසිද්ධියට හේතුවන දේශනා සමුදායක් ඇත. ඒවා ඇසුරින් පාසල් සිසුන් ගේ චිත්තන කුශලතා, පුද්ගල කුශලතා, සමාජ කුශලතා හා ආචාර විද්‍යාත්මක කුශලතා ද ගොඩනැගීමේ අරමුණෙන් පාසල් තුළ පාලි භාෂාව ඉගැන්වීම කළ යුතුවේ. ඒ වෙනුවෙන් සැකසුණු නිපුණතා පාදක විෂය නිර්දේශයට අනුව මෙම ගුරු මාර්ගෝපදේශය නිර්මාණය කොට ඇත. එහි දී විෂය භාර ගුරු භාවතා විසින් පහත සඳහන් කරුණු කෙරෙහි අවධානය යොමු කොට ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලියෙහි යෙදිය යුතු වේ.

10 ශ්‍රේණිය සඳහා නිපුණතා අටක් හා ඒ ඒ නිපුණතාවට අදාළ නිපුණතා මට්ටම් විෂය නිර්දේශයේ ඇතුළත් වේ. එහි 1 සිට 6 දක්වා නිපුණතා පාලි භාෂාව හා සම්බන්ධ වියරණ පිළිබඳ අවබෝධය සිසුන් තුළ ඇති කරවයි. 7, 8 යන නිපුණතා තුළින් ගද්‍ය පද්‍ය පාඨ පරිවර්තනය කිරීමේ නිපුණතාව ද, ජීවිතයේ විවිධ අවස්ථාවල පාලි භාෂාව ප්‍රායෝගිකව භාවිත කිරීමේ හැකියාව ද ශිෂ්‍යයා තුළ ඇති කරයි. නිර්දේශයට ග්‍රන්ථ මගින් ගුරුවරයා මෙන් ම ශිෂ්‍යයා ද ඒ කෙරෙහි යොමු කොට ඇත. පන්ති කාමර අධ්‍යාපනය මෙන් ම ක්‍ෂේත්‍ර අධ්‍යාපනය ද මෙහි දී යොදාගත යුතු අතර තාක්ෂණික ඉගැනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රමවේදය ද භාවිතයට ගත යුතුය. පන්ති කාමර ඉගෙනුම් ක්‍රියාවලිය සාර්ථකව සිදුවන්නේ දැයි සොයා බැලීම ගුරුවරයාගේ ප්‍රධාන වගකීමක් වන අතර එහි දී තක්සේරුව හා ඇගයීම ගුරුවරයාට ප්‍රයෝජනවත් වේ. පාඩම ආරම්භයේ සිට අවසානය දක්වා තක්සේරුව සිදු කළ යුතු අතර හැකියා නොහැකියා අනුව ප්‍රතිපෝෂණය හා ඉදිරි පෝෂණය ලබා දිය යුතුය. එමගින් ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලියේ සාර්ථකත්වය මෙන් ම ගුරු සිසු අන්‍යෝන්‍ය සබඳතාවය ද තහවුරු වේ. ගුරු මාර්ගෝපදේශය අවසානයේ දක්වා ඇති තක්සේරුව හා ඇගයීම හොඳින් කියවා අවබෝධ කරගෙන, ඒ අනුව වාරයකට ඇගයීම් ආධාරක දෙක බැගින් සකසා සිසු සාධනය ඇගයීමට ලක් කරන්න.

නිපුණතා හා නිපුණතා මට්ටම් කෙරෙහි සැලකිලිමත් වෙමින් විෂය අන්තර්ගතය කෙරෙහි දැඩි අවධානය යොමු කොට අපේක්ෂිත ඉගෙනුම් පල පාඩම් අවසානයේ දී ශිෂ්‍යයා තුළින් ප්‍රකටවන පරිදි ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලියේ නියුක්ත විය යුතුය. සෑම ඒකකයකට ම යෝජිත ඉගැනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රමයක් දක්වා ඇත. පන්ති කාමරයට උචිත පරිදි වඩාත් නිර්මාණශීලී ක්‍රමයක් භාවිත කිරීමට ගුරුභවතාට මෙහිදී නිදහස හිමිවේ. මෙහි කාලච්ඡේද ගණනය කර ඇත්තේ විෂය අන්තර්ගතය පිළිබඳ සැලකිලිමත් වෙමිනි. වර්ෂයට නියමිත කාලච්ඡේද සංඛ්‍යාව නොඉක්මවන පරිදි නිපුණතාවන්ට වෙන්කර ඇති කාලච්ඡේද ප්‍රමාණ සංශෝධනය කර ගැනීමට ගුරුවරයාට නිදහස ඇත. එසේ ම බොහෝ විට කාල සටහන් සැකසීමේදී එක විට කාලච්ඡේද දෙකක් එකවර නොලැබෙන බැවින්, ඊට සුදුසු පරිදි පාඩම කළමනාකරණය කර ගැනීම ඔබ සතු වගකීම කි.

විෂය නිර්දේශයේ ඇතුළත් නිපුණතාවලට අදාළ විෂය අන්තර්ගතය ඇසුරින් නිපුණතා මට්ටම් සාක්ෂාත් වන පරිදි ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලියේ යෙදී ඉගෙනුම් පල අත්පත් කරගත යුතු අතර ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය ගුරු ස්වාධීනත්වය අනුව නිර්මාණත්මකව සිදුකරගත යුතුය.

රාජකීය පණ්ඩිත, අධ්‍යාපනපති පූජ්‍ය තෙරපැහැ මේධංකර හිමි.

ව්‍යාපෘති ප්‍රධාන

පටුන

		පිටු අංක
I	අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් කුමාගේ පණිවිඩය	iii
II	නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් කුමාගේ පණිවිඩය	iv
01	විෂයමාලා කමිටුව	v
02	ගුරු මාර්ගෝපදේශය පරිශීලනය සඳහා උපදෙස්	vi
03	පටුන	vii
04	විෂය නිර්දේශය	viii-xxi
05	ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රමවේදය	xx-xxii
06	පාලි වර්ණ මාලාව 1	1
07	පාලි වර්ණ මාලාව 11	3
08	පාලි නාම වරන්තරීම් 1	5
09	පාලි නාම වරන්තරීම් 11	8
10	පාලි ආධ්‍යාත පද 1	10
11	පාලි ආධ්‍යාත පද 11	13
12	පාලි ආධ්‍යාත පද 111	15
13	සන්ධි භාවිතය 1	17
14	සන්ධි භාවිතය 11	19
15	සන්ධි භාවිතය 111	21
16	සන්ධි භාවිතය 1V	23
17.	සන්ධි භාවිතය V	25
18	පාලි සමාස	27
19	පාලි තද්ධිත	29
20	පාලි කිතක	31
21	පාලි කාරක	33
22	පාලි නිපාත හා උපසර්ග	35
23	පාලි ගද්‍ය පරිවර්තන	37
24	පාලි පද්‍ය පරිවර්තන	38
25	තක්සේරුව හා ඇගයීම	40
26	ඒ ඒ වාර සඳහා ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය සංවිධානය කර ගත යුතු අනුපිළිවෙළ (නිපුණතා මට්ටම් අනුව)	41
27	ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ නිදර්ශක ආධාරකය	42

11 ශ්‍රේණිය

පාලි

විෂය නිර්දේශය

01. විෂය හැඳින්වීම

පන්සාලිස් වසක් මුළුල්ලේ බුදුරජාණන් වහන්සේ විසින් දෙසූ ත්‍රිපිටක බුද්ධචරිතය මෙන් ම ඒ හා බැඳුණු අටුවා, ටීකා, ටීප්පනී, හා වංශකථා ආදී ග්‍රන්ථ සමුදායක් ලේඛනගත ව ඇත්තේ මාගධී භාෂාවෙන් හෙවත් පාලි භාෂාවෙනි. මහින්දාගමනයෙන් ලත් උරුමයක් වූ මෙකී භාෂාව මධුර ද, සුඛනමා ද වේ. එය ශබ්ද, අර්ථ රස ජනනයට මෙන් ම ලෝකෝත්තර තත්ත්වයන් ප්‍රකාශ කිරීමට ද සමත් භාෂාවක් බව විශ්ව මතය යි. එය සුරක්ෂිත කොට පෝෂණය කිරීමේ වගකීම අද පැවරී ඇත්තේ ශ්‍රී ලාංකික බෞද්ධයාට ය. හෙළබස ඇතුළු භාෂා රැසක් පෝෂණය කළා වූ ද බෞද්ධ සංස්කෘතික උරුමය හා බුදුදහම ලෝකයේ ජීවමාන කරවන භාෂාව ද පාලි භාෂාව ම ය.

පාලිය, මවු බසේ අක්ෂරවලින් ම ලිවිය හැකි බැවින් ලෝකයේ සියළු දෙනාට ලිවීමට හා කියවීමට පහසුය. බෞද්ධයාට උපතේ සිට මරණය දක්වා ම නිතර අසන්නට ලැබෙන බෞද්ධ ආගමික කටයුතුවල දී නිරන්තරයෙන් භාවිත වන භාෂාවකි, පාලි භාෂාව. පාලියෙන් ප්‍රකාශිත පන්සිල්, පිරිත්, වන්දනා ගාථා, ආශීර්වාද හා උපදේශ ආදිය සිංහල බෞද්ධයා දිනපතා භාවිත කරයි. පාලි භාෂාව සිංහල බෞද්ධයාට අමුතු භාෂාවක් නොවන්නේ එහෙයිනි.

කරුණා, මෙම ක්‍රී සහගත වචනවලින් පිරි ආර්ය භාෂාවක් වන පාලි භාෂාව හැදැරීමෙන් ලෞකික හා ලෝකෝත්තර සුවයක් මෙන් ම පුළුල් ධර්මඥානයක්, භාෂාඥානයක් හා සංස්කෘතික වටිනාකමක් ද ලැබිය හැකි ය. එසේ ම ඉතිහාසය, සෞන්දර්ය වැනි විෂයන් පිළිබඳ දැනුම ද පාලි භාෂාව හැදැරීමෙන් අපට ලැබෙන වටිනාකම් සේ සැලකිය හැකි ය.

පාලි භාෂාව හැදැරීමෙන් ඉහත දැක් වූ දැනුම් සම්භාරය ලබා දීම මෙන් ම ඉන් ලැබෙන සාරධර්ම වර්තායනය කිරීමෙන් ආත්ම දමනයෙන් හා මනා පෞරුෂයකින් හෙබි සිසු පරපුරක් ද රටට දායාද කළ හැකි ය. 10, 11 ශ්‍රේණි සඳහා නිර්දේශිත පාලි විෂය නිර්දේශයේ ප්‍රමුඛ අරමුණ එය යි.

02 ජාතික අරමුණු

පුද්ගලයාට හා සමාජයට අදාළ වන ප්‍රධාන ජාතික අරමුණු කරා ළඟාවීම සඳහා පුද්ගලයින්ට සහ කණ්ඩායම්වලට ජාතික අධ්‍යාපන පද්ධතියට සහාය විය යුතුය.

වසර ගණනාවක් මුළුල්ලේ ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රධාන අධ්‍යාපන වාර්තා සහ ලේඛන මගින් පුද්ගල හා ජාතික අවශ්‍යතාවන් සපුරාලීම සඳහා අරමුණු නියම කරනු ලැබී ය. සමකාලීන අධ්‍යාපන ව්‍යුහයන් හා ක්‍රියාවලීන් තුළ දැකිය හැකි දුර්වලතා නිසා ධරණීය මානව සංවර්ධන සංකල්ප රාමුව ඇතුළත අධ්‍යාපනය තුළින් ළඟාකර ගත යුතු පහත දැක්වෙන අරමුණු ජාතික අධ්‍යාපන කොමිෂන් සභාව විසින් හඳුනාගෙන ඇත. මෙම අරමුණු සපුරා ගැනීම, අධ්‍යාපන පද්ධතිය සඳහා වූ තම ඉදිරි දැක්ම ලෙසට ජාතික අධ්‍යාපන කොමිෂන් සභාව විසින් ප්‍රත්‍යක්ෂ කොට ගෙන ඇත.

- I මානව අභිමානයට ගරු කිරීමේ සංකල්පයක් මත පිහිටා ශ්‍රී ලාංකික බහුවිධ සමාජයේ සංස්කෘතික විවිධත්වය අවබෝධ කර ගනිමින් ජාතික ඒකාබද්ධතාවය, ජාතික සෘජු ගුණය, ජාතික සමගිය, එකමුතුකම සහ සාමය ප්‍රවර්ධනය කිරීම තුළින් ජාතිය ගොඩ ගැනීම සහ ශ්‍රී ලාංකීය අන්‍යෝන්‍යතාවය තහවුරු කිරීම
- II වෙනස් වන ලෝකයක අභියෝගයන්ට ප්‍රතිචාර දක්වන අතර ජාතික උරුමයේ මාහැඟි දායාදයන් හඳුනා ගැනීම සහ සංරක්ෂණය කිරීම
- III මානව අයිතිවාසිකම් ගරු කිරීම, යුතුකම් හා වගකීම් පිළිබඳ දැනුවත් වීම, හෘදයාංගම බැඳීමකින් යුතුව එකිනෙකා කෙරෙහි සැලකිලිමත් වීම යන ගුණාංග ප්‍රවර්ධනය කිරීමට ඉවහල් වන සමාජ සාධාරණත්ව සම්මතයන් සහ ප්‍රජාතාන්ත්‍රික ජීවන රටාවක් ගැබ් වූ පරිසරයක් නිර්මාණ කිරීම සහ පවත්වා ගෙන යාමට සහාය වීම
- IV පුද්ගලයින්ගේ මානසික හා ශාරීරික සුව සම්පත් සහ මානව අගයයන්ට ගරු කිරීම මත පදනම් වූ තිරසාර ජීවන ක්‍රමයක් ප්‍රවර්ධනය කිරීම
- V සුසමාහිත වූ සමබර පෞරුෂයක් සඳහා නිර්මාපණ හැකියාව, ආරම්භක ශක්තිය, විචාරශීලී චින්තනය, වගකීම හා වගවීම ඇතුළු වෙනත් ධනාත්මක අංගලක්ෂණ සංවර්ධනය කිරීම
- VI පුද්ගලයාගේ සහ ජාතියේ ජීවගුණය වැඩිදියුණු කෙරෙන සහ ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථික සංවර්ධනය සඳහා දායක වන ඵලදායී කාර්යයන් සඳහා අධ්‍යාපනය තුළින් මානව සම්පත් සංවර්ධනය කිරීම
- VII ශීඝ්‍රයෙන් වෙනස් වන ලෝකයක් තුළ සිදු වන වෙනස්කම් අනුව හැඩගැසීමට හා ඒවා පාලනය කර ගැනීමට පුද්ගලයින් සුදානම් කිරීම සහ සංකීර්ණ හා අනපේක්ෂිත අවස්ථාවන්ට සාර්ථකව මුහුණ දීමේ හැකියාව වර්ධනය කිරීම
- VIII ජාත්‍යන්තර ප්‍රජාව අතර ගෞරවනීය ස්ථානයක් හිමි කර ගැනීමට දායක වන යුක්තිය සමානත්වය සහ අන්‍යෝන්‍ය ගරුත්වය මත පදනම් වූ ආකල්ප හා කුසලතා පෝෂණය කිරීම (උපුටා ගැනීම 2003 අධ්‍යාපන කොමිෂන් සභා වාර්තාව)

03 මූලික නිපුණතා

අධ්‍යාපනය තුළින් වර්ධනය කෙරෙන පහත දැක්වෙන මූලික නිපුණතා ඉහත සඳහන් ජාතික අරමුණු සාර්ථක කර ගැනීමට දායක වනු ඇත.

(I) සන්නිවේදන නිපුණතා

සාක්ෂරතාව, සංඛ්‍යා පිළිබඳ දැනුම, රූපක භාවිතය සහ තොරතුරු තාක්ෂණ ප්‍රවීණත්වය යන අනුකාණ්ඩ 4ක් මත සන්නිවේදන නිපුණතා පදනම් වේ.

සාක්ෂරතාව : සාවධානව ඇහුම්කන් දීම, පැහැදිලිව කථා කිරීම, තේරුම් ගැනීම සඳහා කියවීම, නිවැරදිව සහ නිරවුල්ව ලිවීම, ඵලදායී අයුරින් අදහස් හුවමාරු කර ගැනීම

සංඛ්‍යා පිළිබඳ දැනුම : භාණ්ඩ අවකාශය හා කාලය ගණන් කිරීම, ගණනය සහ මිනුම් සඳහා ක්‍රමානුකූල ඉලක්කම් භාවිතය

රූපක භාවිතය : රේඛා සහ ආකෘති භාවිතයෙන් අදහස් පිළිබිඹු කිරීම සහ රේඛා, ආකෘති සහ වර්ණ ගලපමින් විස්තර, උපදෙස් හා අදහස් ප්‍රකාශනය හා වාර්තා කිරීම

තොරතුරු තාක්ෂණ ප්‍රවීණත්වය : පරිගණක දැනුම සහ ඉගෙනීමේදී ද සේවා පරිශ්‍රයක් තුළදී ද පෞද්ගලික ජීවිතයේදී ද තොරතුරු සහ සන්නිවේදන තාක්ෂණය උපයෝගී කර ගැනීම

(II) පෞරුෂත්ව වර්ධනයට අදාළ නිපුණතා

- නිර්මාණශීලීභාව, අපසාරී චින්තනය, ආරම්භක ශක්තීන්, තීරණ ගැනීම, ගැටලු නිරාකරණය කිරීම, විචාරශීලී හා විග්‍රහාත්මක චින්තනය, කණ්ඩායම් හැඟීමෙන් කටයුතු කිරීම, පුද්ගලාන්තර සබඳතා, නව සොයාගැනීම් සහ ගවේෂණය වැනි වර්ගීය කුසලතා:
- සෘජු ගුණය, ඉවසා දරා සිටීමේ ශක්තිය සහ මානව අභිමානයට ගරු කිරීම, වැනි අගයයන්
- විත්තවේගී බුද්ධිය.

(III) පරිසරයට අදාළ නිපුණතා

මෙම නිපුණතා සාමාජික, ජෛව සහ භෞතික පරිසරයට අදාළ වේ.

සමාජ පරිසරය : ජාතික උරුමයන් පිළිබඳ අවබෝධය, බහුවාර්ගික සමාජයක සාමාජිකයන් වීම හා සම්බන්ධ සංවේදීතාව හා කුසලතා, සාධාරණ යුක්තිය පිළිබඳ හැඟීම, සමාජ සම්බන්ධතා, පුද්ගලික වර්යාව, සාමාන්‍ය හා නෛතික සම්ප්‍රදායන්, අයිතිවාසිකම්, වගකීම්, යුතුකම් සහ බැඳීම්

ජෛව පරිසරය : සජීවී ලෝකයක, ජනතාව සහ ජෛව පද්ධතිය, ගස් වැල්, වනාන්තර, මුහුදු, ජලය, වාතය සහ ජීවය - ශාක, සත්ත්ව හා මිනිස් ජීවිතයට සම්බන්ධ වූ අවබෝධය, සංවේදීභාව හා කුසලතා

භෞතික පරිසරය: අවකාශය, ශක්තිය, ඉන්ධන, ද්‍රව්‍ය, භාණ්ඩ සහ මිනිස් ජීවිතයට එවැනි ඇති සම්බන්ධතාව, ආහාර, ඇඳුම්, නිවාස, සෞඛ්‍ය, සුව පහසුව, ශ්‍රීවසනය, නින්ද, නිස්කලංකය, විවේකය, අපද්‍රව්‍ය සහ මලපහ කිරීම යනාදිය හා සම්බන්ධ වූ අවබෝධය, සංවේදිතාව හා කුසලතාව ඉගෙනීම, වැඩ කිරීම සහ ජීවත් වීම සඳහා මෙවලම් සහ තාක්ෂණය ප්‍රයෝජනයට ගැනීමේ කුසලතා මෙහි අඩංගුවේ.

(IV) වැඩ ලෝකයට සුදානම් වීමේ නිපුණතා

ආර්ථික සංවර්ධනයට දායක වීම,
තම වෘත්තීය ලැදියා සහ අභියෝගතා හඳුනා ගැනීම
හැකියාවන්ට සරිලන අයුරින් රැකියාවක් තෝරා ගැනීම, සහ
වාසිදායක හා තිරසර ජීවනෝපායක නිරත වීම
යන හැකියාවන් උපරිම කිරීමට හා ධාරිතාව වැඩි කිරීමට අදාළ සේවා නියුක්තිය හා සම්බන්ධ කුශලතා

(V) ආගම සහ සදාචාර ධර්මයන්ට අදාළ නිපුණතා

පුද්ගලයන්ට තම දෛනික ජීවිතයේ දී ආචාර ධර්ම, සදාචාරාත්මක හා ආගමානුකූල හැසිරීම් රටාවන්ට අනුගත වෙමින් වඩාත් උචිත දේ තෝරා එයට සරිලන සේ කටයුතු කිරීම සඳහා අගයයන් උකහා ගැනීම හා ස්වීයකරණය

(VI) ක්‍රීඩාව සහ විවේකය ප්‍රයෝජනයට ගැනීමේ නිපුණතා

සෞන්දර්යය, සාහිත්‍ය, සෙල්ලම් කිරීම, ක්‍රීඩා හා මලල ක්‍රීඩා, විනෝදාංශ හා වෙනත් නිර්මාණාත්මක ජීවන රටාවන් තුළින් ප්‍රකාශ වන විනෝදය, සතුට, ආවේග සහ එවන් මානුෂික අත්දැකීම්

(VII) "ඉගෙනීමට ඉගෙනුම" පිළිබඳ නිපුණතා

ශීඝ්‍රයෙන් වෙනස් වන සංකීර්ණ හා එකිනෙකා මත යැපෙන ලෝකයක පරිවර්තන ක්‍රියාවලියක් හරහා වෙනස්වීම් හසුරුවා ගැනීමේ දී හා ඊට සංවේදීව හා සාර්ථකව ප්‍රතිචාර දැක්වීමත් ස්වාධීනව ඉගෙන ගැනීමත් සඳහා පුද්ගලයින් හට ශක්තිය ලබා දීම.

(උපුටා ගැනීම 2003 අධ්‍යාපන කොමිෂන් සභා වාර්තාව)

04. පාලි භාෂාව විෂය අධ්‍යයනයේ අරමුණු

- පාලි භාෂාව නිවැරදි ව උච්චාරණ කිරීමේ හා ලිවීමේ හැකියාව ඇති කිරීම.
- පාලි භාෂාවේ අක්ෂර වින්‍යාසය, විවිධ වාක්‍ය, පද රටා හුරු කිරීම.
- සිංහල බෞද්ධ සංස්කෘතික හා ආගමික අවස්ථාවන්හි භාවිත වන පාලි සූත්‍ර, ගාථා පාඨවල අර්ථවගන්තිය ලබා දීම.
- පාලි ගද්‍ය පද්‍ය පාඨ මාතෘ භාෂාවටත්, මාතෘ භාෂාවෙන් පාලි භාෂාවටත් පරිවර්තනය කිරීමේ හැකියාව ඇති කිරීම
- පාලි සාහිත්‍යය පිළිබඳ අවබෝධයක් ලබාදීම හා එහි එන ජීවන දර්ශනය උපයෝගී කරගනිමින් සාර්ථක තෘප්තිමත් ජීවිතයකට හුරු කිරීම
- ත්‍රිපිටකාගත හරධම්මී වර්තායනය කෙරෙන ආදර්ශවත්, වර්තවත් මනා පෞරුෂයක් සහිත ප්‍රජාවක් රටට දායාද කිරීම
- ආගමික වාරිත්‍ර වාරිත්‍ර පිළිබඳ අවබෝධයෙන් යුතුව කටයුතු කිරීමේ වැදගත්කම ප්‍රකට කිරීම
- පාලි භාෂාව තමාගේත් ජාතියේත් රටේත් උරුමයක් බව තහවුරු කිරීම
- පාලි භාෂාව ඉගැනීමෙන් මෙලොව පරලොව සුභසිද්ධිය ළඟා කරගත හැකි බව තහවුරු කිරීම.

10 ශ්‍රේණිය පාලි විෂය

විෂය නිර්දේශය පාසල් වාර වශයෙන් බෙදා ගැනීමට යෝජනා සැලැස්ම

ශ්‍රේණිය	වාරය	නිපුණතා මට්ටම	කාලච්ඡේද සංඛ්‍යාව
11	i.	1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 3.1 3.2, 3.3, 3.4, 3.5, 3.6, 4.1, 4.2, 4.3, 4.4	30
	ii.	4.5, 4.6, 4.7, 5.1, 5.2, 5.3, 6.1, 6.2, 6.3, 6.4, 6.5, 7.1 ,	30
	iii.	7.2, 7.3, 8.1, 8.2, 8.3	30
		එකතුව	90

05 අ.පො.ස (සාමාන්‍ය පෙළ) පාලි විෂය නිර්දේශය.

නිපුණතාව	ශ්‍රේණියට අදාළ නිපුණතා මට්ටම	විෂය අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් පල	කාලච්ඡේද සංඛ්‍යාව
01. පාලි අක්‍ෂර මාලාව නිවැරදි ලෙස අවබෝධ කරගෙන භාවිත කරයි.	1.1 පාලි අක්‍ෂර මාලාව නිවැරදිව උච්චාරණය කරයි. 1.2 පාලි අක්‍ෂර මාලාව නිවැරදිව ලියයි. 1.3 ස්වර ව්‍යංකේෂණ වෙන් වෙන්ව හඳුන්වයි. 1.4 පාලි අක්‍ෂර මාලාවේ උත්පත්තිස්ථාන හඳුන්වයි. 1.5 පාලි ව්‍යංකේෂණ ස්වරාරූප කොට ලියයි. 1.6 සංයුක්තාක්‍ෂර නිවැරදිව භාවිත කරයි.	<ul style="list-style-type: none"> අක්ෂර මාලාව ස්වර ව්‍යංකේෂණ වර්ගාක්‍ෂර අවර්ගාක්‍ෂර උත්පත්තිස්ථාන 	<ul style="list-style-type: none"> පාලි වර්ණමාලාව ස්මරණයෙන් කියයි. ස්වරාරූප කළ ව්‍යංකේෂණාක්‍ෂර ලියා දක්වයි. එකජාක්ෂර, ද්විජාක්‍ෂර සංයුක්තාක්‍ෂර යනු මොනවාදැයි විස්තර කරයි. අක්‍ෂර උත්පත්ති ස්ථාන දැක්වෙන පාලි පාඨය මතකයෙන් කියයි. 	06
02. පාලි නාම වර්ණාශීලී ප්‍රගුණ කරයි.	2.1 ලිඛිතයට අයත් නාම වර්ණගයි. 2.2 විභක්තාර්ථ තේරුම් ගෙන වාක්‍යයන්හි යොදයි. 2.3 සර්වනාම ශබ්ද හඳුන්වයි. 2.4 අම්භ, කුම්භ, ශබ්ද වර්ණගයි. 2.5 ත, එත ශබ්ද ලිඛිතයේ වර්ණගයි.	<ul style="list-style-type: none"> පුල්ලිංග, ස්ත්‍රීලිංග නපුංසකලිංග නාම වර්ණාශීලී ත, එත ශබ්ද අම්භ, කුම්භ ශබ්ද වර්ණාශීලී. 	<ul style="list-style-type: none"> ලිංගයට අයත් නාම වර්ණගා අර්ථ දක්වයි. ත, එත ශබ්ද වර්ණගයි. අම්භ, කුම්භ ශබ්ද වර්ණගයි. තෝරාගත් නාම පදවල ලිංග විභක්ති වචන නම් කරයි. 	12
03. පාලි ආධ්‍යාත පද භාවිතය ප්‍රගුණ කරයි .	3.1 පාලි ආධ්‍යාත වර්ණාශීලී වගුව සකස් කරයි. 3.2 සර්වනාම පදයකට ගැළපෙන පරිදි වර්තමාන ආධ්‍යාත පද යොදයි. 3.3 ආධ්‍යාතයේ පුරුෂ හා වචන හේදය හඳුනාගෙන භාවිත කරයි. 3.4 පුරුෂ හේදය වචන හේදය, කාලය පැහැදිලි වන සේ වාක්‍ය නිර්මාණය කරයි. 3.5 අජීජනනී හවිස්සනනී සත්තම් ආධ්‍යාත වර්ණගයි. 3.6 පූර්වක්‍රියා හා කුමන්ත ක්‍රියා භාවිත කරයි.	<ul style="list-style-type: none"> ආධ්‍යාත වර්ණාශීලී හවිස්සනනී අජීජනනී සත්තම් පූර්වක්‍රියා කුමන්ත ක්‍රියා 	<ul style="list-style-type: none"> වර්තමාන ආධ්‍යාත පද පුරුෂයේ වගුගත කරයි. අජීජනනී ආධ්‍යාත ස්මරණයෙන් කියයි. හවිස්සනනී හා සත්තම් ක්‍රියා වර්ණගයි. වර්තමාන, හවිස්සනනී, අජීජනනී ක්‍රියා උපුටා පුරුෂ වචන නම් කරයි. 	08

නිපුණතාව	ශ්‍රේණියට අදාළ නිපුණතා මට්ටම	විෂය අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් පල	කාලච්ඡේද සංඛ්‍යාව
04. පාලි භාෂාවේ සන්ධි අවබෝධයෙන් භාවිත කරයි.	4.1 සන්ධි යනු කුමක් දැයි පැහැදිලි කරයි. 4.2 සන්ධිවල උපයෝගිතාව හඳුනා ගෙන ලියයි. 4.3 සන්ධි ප්‍රභේද නම් කරයි. 4.4 සන්ධි කාර්යයන් පැහැදිලි කිරීමේ හැකියාව ලබයි. 4.5 ස්වර සන්ධි කාර්යය හඳුන්වයි. 4.6 ව්‍යංකෂ්‍ය සන්ධි ප්‍රගුණ කරයි. 4.7 නිග්ගහිත සන්ධි උදාහරණ ඇසුරින් විස්තර කිරීමේ හැකියාව ලබයි.	<ul style="list-style-type: none"> ස්වර සන්ධි ව්‍යංකෂ්‍ය සන්ධි නිග්ගහිත සන්ධි 	<ul style="list-style-type: none"> සන්ධියෙහි ප්‍රයෝජන ලියයි අභ්‍යන්තර හා බාහිර සන්ධි විස්තර කරයි. ස්වර සන්ධි ප්‍රභේද සකසා ප්‍රදර්ශනය කරයි. ව්‍යංකෂ්‍ය සන්ධි ප්‍රභේද උදාහරණ සහිත ව පැහැදිලි කරයි. නිග්ගහිත සන්ධි ප්‍රභේද උදාහරණ සහිතව දක්වයි. 	10
05. පාලි භාෂාවේ සමාස, තද්ධිත හා කිතක හඳුනාගෙන භාවිත කරයි	5.1 සමාස හඳුනාගෙන ප්‍රභේද හා ප්‍රයෝජන පෙන්වා දෙයි 5.2 තද්ධිත හඳුනාගෙන ප්‍රභේද හා ප්‍රයෝජන පෙන්වා දෙයි. 5.3 කිතක හඳුනාගෙන ප්‍රභේද හා ප්‍රයෝජන පෙන්වා දෙයි.	<ul style="list-style-type: none"> සමාස තද්ධිත කිතක 	<ul style="list-style-type: none"> සමාස ප්‍රභේද නම් කරයි ඒ ඒ සමාසයන්ට අයත් විශේෂ ලක්ෂණ පෙන්වා දෙයි. තද්ධිත යනු මොනවාදැයි හඳුන්වයි. කිතක යනු මොනවාදැයි හඳුන්වයි. කිතක භාවිතය පෙන්වා දෙයි. 	11
06. කාරක, නිපාත, උපසර්ග හඳුනාගෙන භාවිත කරයි.	6.1 කාරක භාවිතය හඳුන්වයි. 6.2 කාරක විග්‍රහ කරයි. 6.3 නිපාත භාවිතය හඳුන්වයි. 6.4 උපසර්ග භාවිතය හඳුන්වයි. 6.5 නිපාත, උපසර්ග විග්‍රහ කරයි	<ul style="list-style-type: none"> කාරක නිපාත උපසර්ග 	<ul style="list-style-type: none"> කාරක හඳුන්වා ප්‍රභේද නම් කරයි. විභක්ති ප්‍රයෝග භාවිත කරමින් වාක්‍ය රචනයෙහි යෙදෙයි. නිපාත භාවිතය හඳුන්වයි. උපසර්ග භාවිතය හඳුන්වයි. නිපාත, උපසර්ග විස්තර කරයි. 	09

නිපුණතාව	ශ්‍රේණියට අදාළ නිපුණතා මට්ටම	විෂය අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් පල	කාලච්ඡේද සංඛ්‍යාව
<p>07. නිර්දේශිත පාලි පද, වාක්‍ය හා ඡේද අර්ථවබෝධය ඇති ව පරිවර්තනය කරයි.</p>	<p>7.1 නිර්දේශිත ග්‍රන්ථාගත පාලි පද, වාක්‍ය හා ඡේද මාධ්‍ය භාෂාවට පරිවර්තනය කරයි.</p> <p>7.2 නිර්දේශිත ග්‍රන්ථ නම පද, වාක්‍ය හා ඡේද පාලි භාෂාවට පරිවර්තනය කරයි</p> <p>7.3 නිර්දේශිත ග්‍රන්ථාගත පාලි පද හා යෙදුම් හඳුනා ගෙන ඒවායේ විශේෂ ලක්ෂණ පෙන්වා දෙයි.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • නිර්දේශිත ග්‍රන්ථය 	<ul style="list-style-type: none"> • විභක්ති අර්ථය ප්‍රකට වන පරිදි නාම හා ආධ්‍යාත පද මාධ්‍ය භාෂාවට පරිවර්තනය කරයි. • කර්තෘ කර්ම ක්‍රියා සහිත වාක්‍යය මාධ්‍ය භාෂාවට පරිවර්තනය කරයි. • පාලි ඡේද නිවැරදි ව උච්චාරණය කරයි. • දූරවබෝධ පද පැහැදිලි කර ගනිමින් පරිවර්තනයේ යෙදෙයි. 	<p>17</p>
<p>08. නිර්දේශිත පාලි පද්‍යයන්හි අර්ථය අවබෝධ කොට ගෙන මාධ්‍ය භාෂාවට පරිවර්තනය කරයි.</p>	<p>8.1 පාලි ගාථාවක අන්වය ලියා දක්වයි.</p> <p>8.2 පාලි ගාථා පංතියක සාරාංශය ලියා දක්වයි.</p> <p>8.3 නිර්දේශිත පද්‍යයන්හි ව්‍යාකරණ ලක්ෂණ පැහැදිලි කරයි.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • නිර්දේශිත ග්‍රන්ථය 	<ul style="list-style-type: none"> • පාලි පද්‍ය රසාස්වාදයට අදාළ අන්වය හා අර්ථය සකස් කරයි. • නියමිත පද්‍යයන්හි සරල අර්ථය වාචිකව ඉදිරිපත් කරයි. • නියමිත පද්‍යවල ධර්මාර්ථයන්හි වටිනාකම පිළිබඳ කථාවක් කරයි. • පද්‍යයන්හි දැක්වෙන පදවල ව්‍යාකරණ විස්තර කොට දක්වයි. 	<p>17</p>

නිර්දේශිත ග්‍රන්ථ

(අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර සාමාන්‍ය පෙළ විභාගයට නියමිත)

- පාලි භාෂාව 10 - 11 පොත - අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන
දෙපාර්තමේන්තුව, පළමුවන මුද්‍රණය 1993

අතිරේක කියවීම් සඳහා,

- පාලි භාෂාවතරණය i - පොල්වත්තේ බුද්ධදත්ත හිමි
- පාලි භාෂාවතරණය ii - පොල්වත්තේ බුද්ධදත්ත හිමි
- පාලි රචනා i- ii - බද්දේගම විමලවංස හිමි
- පාලි පාඨමඤ්ජරී i-ii - කහඳාමෝදර පියරතන හිමි
- New Pali course – Buddhist cultural center

06. පාසල් ප්‍රතිපත්ති හා වැඩ සටහන් සංවිධානය

පාලි භාෂාව ඉගැන්වීම පන්ති කාමරයට සීමා කළ යුතු නොවේ.

බෞද්ධ ආගමික කටයුතුවලදී පාලි භාෂාව නිරන්තරයෙන් ම භාවිත කෙරේ. එබඳු කටයුතු වෙත සිසුන් නැඹුරු කිරීම තුළින් පාලි භාෂාව ඉගැනීම කෙරෙහි සිසුන්ගේ අභිරුචිය වැඩිකර ගත හැකි වෙයි. ඒ සඳහා වූ පන්ති කාමරයෙන් බැහැරව පාලි භාෂාව අධ්‍යයනයට සිසුන් තුළ ආශාවක්, උනන්දුවක් ඇති කළ හැකි අවස්ථා කිහිපයක් මෙහි යෝජනා කරමු.

1. පාලි සමිතියක් පවත්වා ගෙනයෑම.
2. ශිෂ්‍ය සමිතියේ පාලි කතාවක්/ ගාථා ගායනයක් ඉදිරිපත් කිරීම.
3. පාලි බිත්ති පුවත්පතක් පවත්වා ගෙන යෑම.
4. පාලි ආදර්ශ පාඨ එකතු කොට ශිෂ්‍ය සමිති වාර්තා පොතට ඇතුළත් කිරීම (නමෝ බුද්ධාය, ඡයං වෙරං පසවති, යෙ පමත්තා යථා මතා).
5. පාලි ගාථා ගායනා/ පාලි කථික තරඟ සංවිධානය කිරීම.
6. පාසල් ආරම්භක රැස්වීමේදී පාලි කථාවක් පැවැත්වීම.
7. පාසල් භාෂා දිනයක් පවත්වා පාලියෙන් අදහස් හුවමාරුවට සිසුන් යොමු කිරීම.
8. විශේෂ දක්ෂතා හා හැකියාවන් ප්‍රදර්ශනය කරන සිසු දරුවන්ට ත්‍යාග හා සහතික ප්‍රදානය කිරීම.

07. තක්සේරුව හා ඇගයීම

පාසල පදනම් කරගත් ඇගයීම් වැඩ පිළිවෙළ යටතේ එක් එක් වාරය සඳහා නියමිත නිපුණතා හා නිපුණතා මට්ටම් ආවරණය වන පරිදි ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් උපකරණ නිර්මාණාත්මකව පිළියෙල කොට ක්‍රියාත්මක කිරීමට අපේක්ෂිත ය.

ඉගෙනුම් කාර්යයේදී අපේක්ෂිත නිපුණතා මට්ටමට පැමිණ අත්පත් කරගෙන ඇති ඉගෙනුම් පලයන්ගේ ගුණාත්මක බව සොයා බැලීමට තක්සේරුව හා ඇගයීම අවශ්‍ය වේ.

නිපුණතා මට්ටම් ඔස්සේ අපේක්ෂිත ඉගැනුම් පලවලට ළඟා වන ආකාරය හඳුනා ගැනීම තක්සේරුවේ දී සිදුවේ. මූල දී තීරණය කරගත් නිර්ණායක සමඟ සසඳා බලමින් අදාළ නිපුණතා කවර මට්ටමකින් ළමයා සාක්ෂාත් කරගෙන තිබේදැයි පරීක්ෂා කළ යුතු වේ. ඒ අනුව ප්‍රබලතා, දුබලතා හඳුනාගෙන ප්‍රතිපෝෂණ - පෝෂණ වැඩ සටහන් සංවිධානය කළ යුතුය. ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය අතරතුර දී කණ්ඩායම් ගවේෂණය, ශිෂ්‍ය ක්‍රියාකාරකම් ඉදිරිපත් කිරීම යන අවස්ථාවල තක්සේරු කාර්යය මැනවින් කළ හැකි ය.

ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රමවේදය

ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රමවේදය

10 ශ්‍රේණිය සඳහා නව පාලි විෂය නිර්දේශය සකස් වී ඇත්තේ නිපුණතා පදනම් කරගෙන ය. නිපුණතා පාදක අධ්‍යාපනයේ දී සාම්ප්‍රදායික ගුරු භූමිකාවේ පැහැදිලි වෙනසක් අපේක්ෂා කෙරේ. සාම්ප්‍රදායික ව භාවිත කළ දේශන ක්‍රමය පදනම් කරගත් සම්ප්‍රේෂණ ගුරු භූමිකාව වෙනුවට නව ක්‍රියාකාරී සිසු විභවතා මතුකර ගැනීමට සමත් ගුරු භූමිකාවක අවශ්‍යතාව පැන නැගී ඇත. නිපුණතා පාදක විෂය නිර්දේශයේ මුඛ්‍ය අපේක්ෂණය වන්නේ දරුදැරියන්ගේ චින්තන කුසලතාව, පුද්ගල කුසලතාව, සමාජ කුසලතාව හා ආචාරාත්මක සංවර්ධනය ගොඩ නැගීමයි.

බුදුරජාණන් වහන්සේ තුන්ලොවට ම ගුරුවූ සේක. උන්වහන්සේ තම දර්ශනය (දහම) ප්‍රචලිත කිරීමට භාවිත කළ ක්‍රමවේද සමුදායකි. පුද්ගල වේමන්තාව (විවිධත්වය) තේරුම් ගෙන ඊට ගැලපෙන ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රමවේදයන් යොදා ගැනීමට උන්වහන්සේ වගබලා ගත්හ. එසේ භාවිත කළ ක්‍රමවේද අතර පහත සඳහන් ක්‍රම දක්නට ලැබෙයි.

1. පැවරුම් ක්‍රමය - වුල්ලපන්ථක හිමි, කිසාගෝතමී
2. දේශන ක්‍රමය - පස්වග මහණුන්ට කළ ධම්මවක්ක හා අනත්තලකිණි සූත්‍ර දේශනා
3. ප්‍රශ්න විසඳුම් ක්‍රමය - පරාභව සූත්‍රය
4. කෙණ්ත්‍ර අධීක්ෂණය - නන්ද හිමි දෙවිලොව කැඳවාගෙන යාම

උන්වහන්සේ ඉතා සරල ක්‍රම මගින් තම දර්ශනය හා වරණය ශ්‍රාවකයා වෙත ගෙන යාමේදී පවත්නා මානව හා භෞතික සම්පත් කළමනාකරණය පිළිබඳ සැලකිලිමත් වූ සේක. ප්‍රථම ධර්මදූත 60 නම අමතා 'වරථ භික්ඛවෙ චාරිකං.....'යනාදී අවවාදය මෙහිදී ඉතා වැදගත් කොට සැලකිය හැකිය. උගන්වනු ලබන දෙය කෙතරම් සංකීර්ණ වුවත් ශිෂ්‍යයා කවර මට්ටමක සිටියත් උපක්‍රමශීලී ගුරුවරයා ශිෂ්‍යයාගේ මනස කියවා ඔහුගේ කායික මානසික චිත්තාවේග හා සාමාජීය ස්වභාවය අවබෝධ කොට ගත යුතුය. අනතුරුව ඔහුට ගැලපෙන පරිදි පාඩම සකස් කිරීම කළ යුතු අතර සුදුසු ක්‍රමවේදයකින් එය සිසුවාට ප්‍රවේශ කිරීමට වගබලා ගත යුතුය. බුද්ධදේශනාවන්හි පහත දැක්වෙන ආකාරයේ විචිත්‍රවත් ඉගැන්වීම් ක්‍රම දැකිය හැක.

1. ආචිකිතා, දේසනා, පඤ්ඤපනා, පට්ඨපනා, විවරණා, විභජනා උත්තානිකම්ම (සච්චවිභංග සූත්‍රය)
2. දානකථා, සීලකථා, සග්ගකථා..... (ආනුපුබ්බි සූත්‍රය)
3. ආදිකල්‍යාණං, මජ්ඣේක කල්‍යාණං, පරියෝසාන කල්‍යාණං (මූල, මැද , අග භොදිත් විවරණය කිරීම)
4. අස්සුතං සුනාති සුතං පරියොදපෙති, කඬ්ඛං චිතරති, දිට්ඨිං උජුං කරොති, චිත්තමස්ස පසීදති.
5. පරිඤ්ඤෙය්‍යං, පහාතබ්බං, භාවෙතබ්බං, සච්චිකාතබ්බං
6. ඡන්ද, චිත්ත, චිරිය, විමංසා යනාදී වශයෙනි

මෙසේ බුදුන් වහන්සේ යොදාගත් ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රමවේද රාශියක් ත්‍රිපිටකය පුරා විසිරී පවතී. මෙහිදී විශේෂයෙන් අවධාරණය කළ යුත්තේ පාලි භාෂාව පමණක් නොව අන් කවර විෂයක් වුව ද ඉගැන්වීමට ඉදිරිපත් වන ගුරුවරයා මෙම බෞද්ධ ඉගැන්වීම් ක්‍රමවේද පිළිබඳ අවබෝධයක් ලබාගැනීම ඉතා වැදගත් බවයි.

සුදුසු අවස්ථාවේදී ශිෂ්‍යයාගේ දක්ෂතා ඇගයීම ද නිරතුරුව ම ශිෂ්‍යයා අධීක්ෂණය කිරීම ද සිදුවිය යුතු ම ය. එහිදී සතර අගතියෙන් වෙන්ව පිය සෙනෙහස උපදවා මෙම ක්‍රී සහගත සිතින් කටයුතු කිරීමත්, ශිෂ්‍යයාගේ විශ්වාසය දිනාගැනීමත් ඉතා ප්‍රයෝජනවත් වෙයි. විෂය පිළිබඳ දැනුම, ඉවසීම, අටලෝදහමින් කම්පා නොවීම වැනි ගුණාංග පුරුදු පුහුණු කොට තිබීම අතිරේක සුදුසුකමකි.

මුළු මහත් බෞද්ධ දර්ශනය ම නිපුණතා පාදක වූවකි. නූතන අධ්‍යාපන ක්‍රමය ද එසේ සැකසී ඇත. පාලි භාෂා අධ්‍යයනය ද නිපුණතා පාදක වූවකි. එබැවින් සාම්ප්‍රදායික පන්තිකාමර, ගුරුකේන්ද්‍රීය අධ්‍යාපනයෙන් මිදී සිසුවා වෙත සම්ප වීමටත්, නවීන තාක්ෂණය ද ප්‍රයෝජනයට ගනිමින් ගුරුවරයාට බහුවිධ භූමිකාවක් රඟපෑමටත් සිදුවෙයි. ඒ අනුව ගුරුවරයා විටෙක,

1. කායික හා මානසික වෛද්‍යවරයෙක්,	2 සමාජ සේවකයෙක්,
3 ආදරණීය මවක්, පියෙක්,	4 දක්ෂ නළුවෙක්,
5 කල‍්‍යාණ මිත්‍රයෙක්,	6 මාර්ගෝපදේශකයෙක්,
7 පහසුකම් සපයන්නෙක්	

වැනි භූමිකා රාශියකට අනුගත වීමට සිදුවෙයි. එබඳු ගුරුවරයාට සිසුවා තුළ පුද්ගල මෙන් ම සමාජ කුශලතා හා ආචාරාත්මක සංවර්ධනයක් ඇති කිරීම කිසි විටෙක දුෂ්කර නොවෙයි. එබඳු සිසුවෙකුගේ මුඛින්ද එදා කසිභාරද්වාජ බමුණාගේ මුඛින් පිටවූ වදන් සේ, “විශිෂ්ටයි ගුරුතුමනි, විශිෂ්ටයි. කෙසේද යත්, ඔබේ ඉගැන්වීම මට යටිකුරු වූවක් උඩුකුරු කළාසේ ද, වසා කැබුවක් විවර කළා සේ ද, මං මුලා වූවෙකුට මඟ කීවාසේ ද, ඇස් ඇත්තෝ රූප දකින්නායි අඳුරේ සිටියදී පහනක් දැල්වූවාසේ ද ප්‍රකට විය.” වැනි ස්තූති වදන් ප්‍රකාශ කරනු ඒකාන්තය.

අම්බලට්ටිකා රාහුලෝවාද සූත්‍රයේ දී නිදසුනක් උපයෝගී කරගෙන කරුණක් පැහැදිලි කරන අයුරු පහත උදාහරණයෙන් ප්‍රකට වේ. “ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ස්වල්ප වූ ජල ප්‍රමාණයක් දිය බඳුනෙහි ඉතිරි කොට තබා ආයුෂ්මත් රාහුල ඇමතු සේක. රාහුල, දිය බඳුනෙහි ඉතිරි කොට තබා ඇති මේ ස්වල්ප වූ ජල ප්‍රමාණය තොපට පෙනේ ද? එසේය ස්වාමීනි, රාහුල යම් කෙනෙකුට බොරු කීමෙහි ලජ්ජාවක් නැද්ද ඔවුන්ගේ මහණ ජීවිතයේ අර්ථය ද මේ වාගේ ස්වල්ප වූවකි. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ ස්වල්ප වූ ඉතිරි ජලය විසිකොට ආයුෂ්මත් රාහුල ඇමතුහ. රාහුල ස්වල්ප වූ ඉතිරි ජලය විසි කරන ලදැයි දක්නෙහිද? එසේය ස්වාමීනි, රාහුල, යමෙකුට බොරු කීමෙහි ලජ්ජාවක් නැද්ද රාහුල, ඔවුන්ගේ මහණකම ද එසේම ඉවත දමන ලද්දේය. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එම දිය බඳුන යටිකුරුකොට අයුෂ්මත් රාහුල ඇමතුහ. රාහුලය, මේ යටිකුරු කළ ජල බඳුන දක්නෙහිද? ස්වාමීනි එසේය. එසේම යම් කෙනෙකුට දැන දැන බොරු කීමෙහි ලජ්ජාවක් නැද්ද? ඔහුගේ මහණකම ද යටිකුරු කරන ලද්දේය. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එම ජල බඳුන උඩුකුරු කොට ආයුෂ්මත් රාහුල ඇමතුහ. රාහුලය, මේ ජල බඳුන හිස් - ශුන්‍ය වූයේ දක්නෙහි ද? ස්වාමීනි එසේය, රාහුලය එසේම යමෙකුට බොරු කීමෙහි ලජ්ජාවක් නැද්ද ඔහුගේ මහණකම හිස් - ශුන්‍ය වූවකි ” (අම්බලට්ටිකා රහුලෝවාද සූත්‍රය - මජ්ඣිම නිකාය)

බුදුරජාණන් වහන්සේ ඉහත දැක් වූ ඉගැනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රමය කොතරම් සරල සුගම වූවක් ද යන්න පැහැදිලි ය. පාලි භාෂාව උගන්වන ගුරුවරයා ද ශිෂ්‍යයාගේ නිපුණතා සංවර්ධනයට අවශ්‍ය ඉගැන්වීම් උපකරණ සම්පාදනය කොට ගෙන ඒ ඒ සිසුවාගේ බුද්ධියට ගෝචර වන ක්‍රම අනුගමනය කරමින් ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් කාර්යය කළ යුතු ය. නිපුණතා පාදක අධ්‍යාපනයේ දී ශිෂ්‍ය කාර්යය ප්‍රබල ස්ථානයක් ගනී. එනිසා සෑම ශිෂ්‍යයෙකුට ම නිපුණතාව සම්බන්ධයෙන් අවම වශයෙන් ආසන්න ප්‍රවීණතාවකට ගෙන ඒමට ගුරුවරයා සමත් විය යුතුය.

විෂය නිර්දේශයේ එන 1 සිට 6 දක්වා නිපුණතා මගින් අපේක්ෂා කරන්නේ පාලිභාෂාව හා සම්බන්ධ භාෂා සාහිත්‍යමය නිපුණතාවට සිසුවා පත් කිරීමයි. මෙම නිපුණතා ප්‍රගුණ කිරීමේ දී නිර්දේශිත ග්‍රන්ථයේ එන පාඩම් ඇසුරින් නිදර්ශන හැකිතාක් සෙවීමට මෙහෙයවීම් කළයුතු අතර සිසුන්ගේ ඉදිරිපත් කිරීම්වල ඇති දුර්වලතා මග හැරවීම සඳහා ප්‍රතිපෝෂණ කාර්යය ද කළ යුතු ය. සංකල්ප හා න්‍යාය පිළිබඳ නිවැරදි අවබෝධය තහවුරු වන ලෙස පාඩම් සමාලෝචනය කිරීම ගුරුවරයාගෙන් අපේක්ෂා කෙරේ. පංති කාමර ඉගැනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය සාර්ථකව ඉටුන්නේ දැයි නිවැරදිව සොයා බැලීම ගුරුවරයාගේ ප්‍රධාන වගකීමකි. මේ සඳහා ගුරුවරයා විසින් තක්සේරුව හා ඇගයීම් ක්‍රියාවලිය යොදා ගත යුතු ය. මෙම ක්‍රමවේදය අනුගමනය කිරීමෙන් ගුරුවරයා හා ශිෂ්‍යයා අතර අන්‍යෝන්‍ය සබැඳියාව මෙන් ම ශිෂ්‍යයන්ගේ අපේක්ෂිත නිපුණතාව ද සාධනය කර ගත හැකි වනු ඇත.

පාලි වර්ණමාලාව i

01 නිපුණතාව

පාලි අක්‍ෂර මාලාව නිවැරදි ලෙස අවබෝධ කොටගෙන භාවිත කරයි.

නිපුණතා මට්ටම

- 1:1 පාලි අක්‍ෂර මාලාව නිවැරදිව උච්චාරණය කරයි.
- 1:2 පාලි අක්‍ෂර මාලාව නිවැරදිව ලියයි.
- 1:3 ස්වර ව්‍යංකෂණ වෙන් වෙන්ව හඳුන්වයි.

කාලච්ඡේද 03 යි.

ඉගෙනුම් පල

- පාලි අක්‍ෂර මාලාව නිවැරදිව මතකයෙන් කියයි.
- ස්වර හා ව්‍යංකෂණ නිවැරදිව ලියා දක්වයි.
- ස්වර හා ව්‍යංකෂණ අතර වෙනස පැහැදිලි කරයි.
- පාලි ව්‍යාකරණ සම්ප්‍රදායයන්හි ස්වර ප්‍රභේද පෙන්වා දෙයි.
- එ,ඔ ස්වර දෙක සංයුක්තාක්‍ෂරයකට මුලින් ඇතිවිට හුස්ව ව ද වෙන්ව ඇතිවිට දීර්ඝව ද උච්චාරණය වන බව ප්‍රකාශ කරයි.
- වැරදි උච්චාරණය නිසා වැරදි අර්ථ මතුවන බව විස්තර කරයි.
- බුදුගුණ පාඨයේ ස්වරාරම්භ හා ව්‍යංකෂණාරම්භ වචන වෙන් කර ලියා දක්වයි.

පාඩම් සැලසුම් සඳහා උපදෙස්

- යෝජිත ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රමය යටතේ දී ඇති උපදෙස් අනුගමනය කරමින් (පහත සඳහන් විෂය කරුණු ආවරණය වන පරිදි පාඩම අවසානයේ දී ශිෂ්‍යයා ඉගෙනුම් පල අත්පත් කර ගන්නා ආකාරයට පාඩම් සැලසුම් සකසා ගන්න.)

නිපුණතා මට්ටමට අදාළ විෂය කරුණුවල සංක්‍ෂිප්තය

- පාලි වර්ණමාලාව අකුරු හතළිස් එකකින් යුක්ත වන බව
- අක්‍ෂර රූපාකාර හා ශබ්දාකාර වශයෙන් දෙවැදෑරුම් වන බව
- අකුරු උසුරුවීමේ දී ශබ්දාකාරයත් ලේඛනයේ දී රූපාකාරයත් වන බව
- අක්‍ෂර මාලාව නිවැරදි ව උච්චාරණය කළ යුතු බව හා නිවැරදි ව ලිවිය යුතු බව
- පහත දැක්වෙන වගන්ති බොහෝ විට වැරදි ලෙස උච්චාරණය කෙරෙන බව
(එකං කුසුමසන්තතිං / පුඤ්ඤෙන මෙතෙන ලහාමි මොක්ඛං /කායො ජ්ගුච්ඡො සකලො දුගන්ධො / සම්භතං පුඤ්ඤසම්පදං /සන්දිට්ඨිකො අකාලිකො)
- තනි ව උච්චාරණය කළ හැකි අකුරු ස්වර නමින් හඳුන්වන බව
- පාලි ව්‍යාකරණ සම්ප්‍රදාය දෙකක ස්වර සංඛ්‍යාවේ වෙනසක් ඇති බව
- හුස්ව දීර්ඝ වශයෙන් ස්වර ප්‍රභේද දෙකක් ඇති බව
- සංයුක්තයකට මුලින් ඇති එ, ඔ, ස්වර හුස්ව ලෙස උච්චාරණය වන බව හා එසේ නොවන සෑම අවස්ථාවක ම දීර්ඝ වන බව
- ව්‍යංකෂණාක්‍ෂර තිස්තුනක් ඇති බව

- ව්‍යාඥාපනාක්ෂරයක් උච්චාරණ පහසුව සඳහා ස්වරයක් සමග එකතු කොට ශබ්ද කළ යුතු බව.

යෝජනා ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රමය

- නිවැරදි උච්චාරණය සහිතව අක්ෂර ප්‍රකාශ කිරීම හෝ පවිගත කරන ලද්දක් වාදනය කොට ශ්‍රවණය කිරීමට සැලැස්වීම.
- ස්වර, ව්‍යාඥාපනාදී ප්‍රභේද සහිත පාලි අක්ෂරමාලාව වගුගත කොට සිසුන්ට ප්‍රදර්ශනය කිරීම
- ස්වර ව්‍යාඥාපන අකුරු අතර වෙනස පැහැදිලි කර දීම.
- සිසුන් ලවා අක්ෂරමාලාව නිවැරදිව උච්චාරණය කරවීම.
- අකුරක හැඩය මනාව ප්‍රකටවන පරිදි අකුරු කළු/සුදු පුවරුවේ ලියා දැක්වීම.
- අක්ෂරමාලාව මතකයෙන් කියවීම හා ලියවීම.
- හිස්තැන් සහිතව සැකසූ අක්ෂරමාලාව සහිත වගුවක් සිසුන් ලවා සම්පූර්ණ කරවීම.
- නව අර්ථයේ බුදුගුණ පාඨය වැනි තෝරා ගත් පාලි ඡේදයක ඇති ස්වරාරම්භක හා ව්‍යාඥාපනාරම්භක වචන වෙන් වෙන්ව ලියා දැක්වීම.
- සාමූහිකව පාලි වර්ණමාලාව කියවා ධාරණයට හා ලේඛනයට යොමු කිරීම.
- අකාරාදී පිළිවෙළ පෙන්වා දීම.

තක්සේරුව හා ඇගයීම

- පාලි වර්ණමාලාව ස්මරණයෙන් කියයි.
- අක්ෂරමාලාවේ ප්‍රභේද ඇතුළත් වගුවක් සකස් කර පන්තියේ ප්‍රදර්ශනය කරයි.
- භාවිතයේ පවතින වැරදි ව්‍යවහාරයන් නිවැරදි ව කියයි.
- ක-වා-ටි පෙ-නො-ත්ත වැනි තැන්වල ඇති ස්වර ව්‍යාඥාපන වෙන් කොට ලියයි
- තෝරාගත් ගද්‍ය පාඨයක ඇතුළත් වචන සියල්ල අකාරාදී පිළිවෙළින් ලියා දක්වයි.

ගුණාත්මක යෙදවුම්

- නිර්දේශිත පාඨ ග්‍රන්ථය
- ඩී.වී.ඩීතැටිය

වැඩිදුර ගවේෂණය

- බාලාවතාරය

පාලි වර්ණමාලාව ii

01 නිපුණතාව

පාලි අක්ෂර මාලාව නිවැරදි ලෙස අවබෝධ කොට ගෙන භාවිත කරයි.

නිපුණතා මට්ටම්

1.4 පාලි අක්ෂර මාලාවේ උත්පත්තිස්ථාන හඳුන්වයි.

1.5 පාලි ව්‍යංකේෂණ ස්වරාච්ඡා කොට ලියයි.

1.6 සංයුක්තාක්ෂර නිවැරදිව භාවිත කරයි.

කාලවිච්ඡේද 03 යි

ඉගෙනුම් පල

- පාලි වර්ණමාලාව ස්මරණයෙන් කියයි.
- ස්වරාච්ඡා කළ ව්‍යංකේෂණාක්ෂර ලියා දක්වයි.
- ස්වරාච්ඡා කළ ව්‍යංකේෂණාක්ෂර නිවැරදිව උච්චාරණය කරයි.
- ඒකජාක්ෂර, ද්විජාක්ෂර හා සංයුක්තාක්ෂර යනු මොනවාදැයි විස්තර කරයි.
- වගන්තියක ඇති සංයුක්තාක්ෂර උපුටා දක්වයි.
- ස්වරයන්ගේ හා ව්‍යංකේෂණයන්ගේ ප්‍රභේද වගුවකින් ඉදිරිපත් කරයි.
- අක්ෂර උත්පත්තිස්ථාන දැක්වෙන පාලි පාඨය මතකයෙන් කියයි.

පාඩම් සැලසුම් සඳහා උපදෙස්

- යෝජිත ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රමය යටතේ දී ඇති උපදෙස් අනුගමනය කරමින් (පහත සඳහන් විෂය කරුණු ආවරණය වන පරිදි පාඩම අවසානයේ දී ශිෂ්‍යයා ඉගෙනුම් පල අත්පත් කර ගන්නා ආකාරයට පාඩම් සැලසුම් සකසා ගන්න.)

නිපුණතා මට්ටමට අදාළ විෂය කරුණුවල සංකීර්ණතාව

- ස්වරයන්ගේ උපකාරයෙන් ව්‍යංකේෂණ උච්චාරණය කළ හැකි බව හා ව්‍යංකේෂණ සංඛ්‍යාවෙන් 33 ක් වන බව
- ස්වරාච්ඡා ව ව්‍යංකේෂණ සකස් වන බව
- එක් වර්ගයකට අකුරු 5 බැගින් වර්ගාක්ෂර 25 ක් වන බව
- වර්ගයන්ගේ පළමු සහ දෙවන අකුරු හා ස-කාරය අසෝෂ වන බව හා ඉතිරි ව්‍යංකේෂණ සෝෂ නම් වන බව
- උත්පත්තිස්ථාන වශයෙන් සියලු අකුරු එකප හා ද්විජ නමින් හඳුන්වන බව
- ඒකජාක්ෂර
 - කණ්ඨජ - අ ආ ක ඛ ග ඝ ඞ භ
 - තාලුජ - ඉ ඊ ඊ ඡ ඣ ඤ ය
 - ඔට්ඨජ - උ ඌ ඍ ඎ ඏ ඐ එ
 - මුද්ධජ - ට ඨ ඩ ඪ ණ ර ල
 - දන්තජ - ත ථ ද ධ න ල ස
- ද්විජාක්ෂර
 - කණ්ඨ - තාලුජ - එ
 - කණ්ඨ - ඔට්ඨජ - ඔ
 - දන්ත - ඔට්ඨජ - ව

(අකවග්ගහා කණ්ඨජා, ඉවචග්ගයා තාලුජා, උපචග්ගා ඔට්ඨජා, ටචග්ගරළා මුද්ධජා, තචග්ගලසා දන්තජා, එකණ්ඨ තාලුජො, ඔ කණ්ඨොට්ඨජො, වො දන්තොට්ඨජො)

- සංයුක්තාක්‍ෂර යනු බැඳි අකුරු බව
- හල් අකුරු බැඳ ලිවීම සාමාන්‍ය පාලි සම්ප්‍රදාය බව
- මූලින් සිටි හල් අකුරු බැඳ ලිවීමෙන් සංයුක්ත වන බව
- හල් අකුරකින් අඩක් ලියා තවත් අකුරකට බැඳ ලිවීමෙන් ද බැඳි අකුරු ලියන්නට හැකි බව
- යකාරයට මූලින් හල් අකුරක් ඇති විට යංශය (y) ලිවීමෙන් පූර්ව අක්‍ෂරය හල් වන බව දැක්වෙයි.

ලේ + ය > ලය

ස් + ය > සය, ද් + ය > දය, වී + ය > වය

- ක්‍ර, බ්‍ර වැනි තැන්වලදී රකාරාංශය (r) ලිවීමෙන් 'ර' අකුර හල් බව.

ත් + ර = ක්‍ර

බ් + ර = බ්‍ර

- හල් අකුරකට පසුව එ, ඔ අන්ත වූ විට එ, ඔ හඟවන කොම්බුව හල් අකුරේ මූලට ගෙන බැඳ ලිවීමෙන් එය හල්වන බව.

ද් + ධෙ > දෙධ,

ද් + ධො > දෙධා

- එකාර, ඔකාර භාවිතයේදී සංයුක්තාක්‍ෂරයට මූලින් ඇති එකාර, ඔකාර හ්‍රස්ව වන බව.

යෝජිත ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රමය

- ව්‍යාඤ්ජනාක්‍ෂරයකට ස්වරාරූඪ වන අන්දම දැක්වෙන වගුවක් ප්‍රදර්ශනය කොට ව්‍යාඤ්ජනාක්‍ෂරයකට සියලු ස්වර ආරූඪ කර දක්වන්න.
- අහඹු ලෙස තෝරා ගත් අක්‍ෂර කිහිපයක ස්වර ව්‍යාඤ්ජන වෙන් කොට දක්වන්න.
- වචන කිහිපයක ස්වර ව්‍යාඤ්ජන වෙන් කොට දක්වන්න.
- සංයුක්තාක්‍ෂර සහිත වගුව දක්වා සංයුක්තාක්‍ෂර යනු මොනවාදැයි පැහැදිලි කරන්න.
- එක් එක් සංයුක්තාක්‍ෂරය නිර්මාණයේ දී වන වෙනස්කම් පැහැදිලි කරන්න.
- ඡේදයක ඇති සංයුක්තාක්‍ෂර උපුටා දක්වන්න.
- අක්ෂර උත්පත්ති ස්ථාන දැක්වෙන පාලි පාඨය ධාරණය කරවන්න.

තක්සේරුව හා ඇගයීම

- ස්වරාරූඪව ඇති ක-වර්ගයට අයත් අකුරුවල ස්වර ව්‍යාඤ්ජන වෙන් කොට දක්වයි.
- අහිමක ව්‍යාඤ්ජනාක්‍ෂර පහකට සියලු ස්වර ආරූඪ කොට ලියයි.
- අක්ෂර අතර ඒකජ- ද්විජ-සංයුක්ත යනු මොනවාදැයි පැහැදිලි කරයි.
- වණණගන්ධගුණොපෙතං, යන ගාථාව සම්පූර්ණ කොට එහි ඇති සංයුක්තාක්‍ෂර උපුටා දක්වයි.
- අකවග්ගහා කණ්ඨජා, ඉවචග්ගයා තාලුජා-” යන පාලි පාඨය මතකයෙන් කියයි.

ගුණාත්මක යෙදවුම්

- ව්‍යාඤ්ජනාක්‍ෂරයක් ස්වරාරූඪ වන අන්දම දැක්වෙන වගුවක්
- නිර්දේශ්ට පාඨ ග්‍රන්ථය
- උපුටා ගන්නා ලද සංයුක්තාක්‍ෂර සහිත පාඨයක්

වැඩිදුර ගවේෂණය

- බාලාවතාරය
- ඩී.වී.ඩී තැටියක්

පාලි නාම වරනැගීම i

02 නිපුණතාව

පාලි නාම වරනැගීම ප්‍රගුණ කරයි.

නිපුණතා මට්ටම

- 2.1 ලිංගත්‍රයට අයත් නාම වරනගයි.
- 2.2 විභක්තාර්ථ තේරුම් ගෙන වාක්‍යයන්හි යොදයි.

කාලවිච්ඡේද 08යි

ඉගෙනුම් පල

- නාම වරනැගීමේ වගුව සකස් කරයි.
- පුල්ලිඛිත නාමයක් විභක්ති නවයේ වරනගා අර්ථය ලියයි.
- වාක්‍ය පරිවර්තනයේදී විභක්තියට අනුව අර්ථ දක්වයි.
- ආකාරාන්ත, ඉකාරාන්ත, ඊකාරාන්ත හා උකාරාන්ත පුල්ලිඛිත ශබ්ද විභක්ති සහිත ව ස්මරණයෙන් නිවැරදිව කියයි.
- උද්ධෘත ගද්‍ය හා පද්‍යවල එන අකාරාන්ත, ඉකාරාන්ත, ඊකාරාන්ත, හා උකාරාන්ත පුල්ලිඛිත නාම උපුටා ලියයි.
- ඒ ඒ ස්වරාන්ත නාම වරනැගීමේ දී සිදුවන වෙනස්කම් ලියා දක්වයි.
- ආකාරාන්ත, ඉකාරාන්ත, ඊකාරාන්ත හා උකාරාන්ත ස්ත්‍රීලිඛිත නාම විභක්ති සහිත ව ස්මරණයෙන් නිවැරදිව වරනගයි.
- නිර්දේශිත ගද්‍ය හා පද්‍යවල එන ස්ත්‍රීලිඛිත නාම උපුටා ලියයි.
- ස්ත්‍රීලිඛිත නාමපද එකතුවක් ශබ්ද කෝෂයක් සේ සකස් කරයි.
- ඉකාරාන්ත, ඊකාරාන්ත උකාරාන්ත නපුංසකලිඛිත නාම වරනගයි.

පාඩම් සැලසුම් සඳහා උපදෙස්

- යෝජිත ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රමය යටතේ දී ඇති උපදෙස් අනුගමනය කරමින් (පහත සඳහන් විෂය කරුණු ආවරණය වන පරිදි පාඩම අවසානයේ දී ශිෂ්‍යයා ඉගෙනුම් පල අත්පත් කර ගන්නා ආකාරයට පාඩම් සැලසුම් සකසා ගන්න.)

නිපුණතා මට්ටමට අදාළ විෂය කරුණුවල සංක්ෂිප්තය

විභක්ති අර්ථ

- ඒකවචන හා බහුවචන වශයෙන් නාමයක් විභක්ති නවයෙහි වරනැගෙන බව
- ඒ ඒ විභක්ති විවිධාර්ථ උපදවන බව
- වාක්‍යයක උක්ත කර්තෘ යෙදෙන්නේ පද්මා විභක්තියෙන් බව
- සමීපයෙහි සිටින තැනැත්තෙකු තමාට අභිමුඛ කර ගැනීම සඳහා කරන ආමන්ත්‍රණය ආලපන විභක්තියෙන් යෙදෙන බව
- කර්තෘ විසින් යම් කාර්යයක් කරයි ද, එය කර්මය බව සහ එම අර්ථයෙහි දුතියා විභක්තිය යෙදෙන බව
- අනුක්ත කර්තෘ තතියා විභක්තියෙන් යෙදෙන බව
- ක්‍රියාවට උපකාර වනුයේ කරණය යි. කරණය ප්‍රකාශ වන පදය කරණ විභක්තියෙන් යෙදෙන බව.
- යමක් ලබන තැනැත්තා ප්‍රකාශ වන පදය වතුර්ථී විභක්තිය ගන්නා බව
- යමකින් හෝ යමෙකුගෙන් වෙන්වීම හා යමකින් බියවීම හඟවන පදය පඤ්චමී විභක්තියෙන් යෙදෙන බව
- යමක් පිළිබඳ ව යමෙකුගේ අයිතිය දැනවීමේ දී ඡට්ඨී විභක්තිය යෙදෙන බව

- ආධාර අර්ථය සත්ත්ව විභක්තියෙන් යෙදෙන බව.
- නාමපදයක අන්තස්වරය අනුව නාමපද ප්‍රභේද ගතවන බව.

I අකාරාන්ත පුල්ලිංග (බුද්ධ, අත්ත, රාජ)	II ආකාරාන්ත (සා)
III ඉකාරාන්ත (අග්ගි, මුනි, රවි)	IV ඊකාරාන්ත (දණ්ඩි, හස්සී, සාමී)
V උකාරාන්ත (හික්කු, භානු, සත්තු)	VI ඌකාරාන්ත (අභිභු, සයම්භු, පරාභිභු)
VII ඔකාරාන්ත (ගො)	

ස්ත්‍රීලිංගික

- ආකාරාන්ත (කඤ්ඤා, මාලා, ගඬිගා),
- ඉකාරාන්ත (භූමි, බන්ති, ලට්ඨී),
- ඊ කාරාන්ත (තරුණි, හගිනී, සබ්),
- උකාරාන්ත (ධෙනු, මාතු, දුහිතු),
- ඌකාරාන්ත (වඩු, සරභු, වාමුරු)
- ඔකාරාන්ත (ගො) වශයෙන් ස්ත්‍රීලිංග ශබ්ද ඇති බව
- නපුංසකලිඛිත
 - අකාරාන්ත (නයන, චිත්ත, ධන)
 - ඉකාරාන්ත (අට්ඨී, වාරි,)
 - ඊකාරාන්ත (දණ්ඩි)
 - උකාරාන්ත (ආයු, වායු, මධු)
- පුල්ලිඛිත හා නපුංසකලිඛිත නාම අතර වෙනස පද්මා, ආලපන, දුතියා විභක්තිවල පමණක් වන බව.

යෝජිත ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රමය

- නිවැරදි උච්චාරණය සහිත නාමාධ්‍යාත මාලාව ඇතුළත් පටිගත තැටියක් වාදනය කොට හෝ වර්තනා ශ්‍රවණයට සලස්වන්න.
- විභක්ති, විභක්ති ප්‍රත්‍ය හා වචන භේද ප්‍රකට වන සේ සැකසූ වගුව ප්‍රදර්ශනය කොට ඒ පිළිබඳ අවබෝධයක් ලබා දෙන්න.
- කළු /සුදු පුවරුව යොදා ගෙන නාමපද ලිංග තුනේ වර්තැගීමේදී සිදුවන වෙනස්කම් පැහැදිලි කරන්න.
- ඒ ඒ විභක්තියට හිමි සිංහල විභක්තිනාම හා අදාළ විභක්තිය යෙදෙන අර්ථ පැහැදිලි කරන්න.
- නාම පද කිහිපයක් උපුටා දක්වා එම පද අර්ථ ගැන්වෙන අයුරු පෙන්වා දෙන්න.
- අකාරාන්ත, ඉකාරාන්ත, ඊකාරාන්ත හා උකාරාන්ත පුල්ලිඛිත, ස්ත්‍රීලිඛිත හා නපුංසක ලිඛිත ශබ්ද නිවැරදි උච්චාරණයෙන් යුතුව ශබ්ද නගා කියවන්න.
- පුල්ලිඛිත, ස්ත්‍රීලිඛිත හා නපුංසකලිඛිත නාමපද ලැයිස්තුවක් සකස් කරවන්න.
- පාලි ඡේදයක් දී එහි ඇති නාමපද ලිඛිත වශයෙන් වර්ගීකරණය කරවන්න.

තක්සේරුව හා ඇගයීම

- විභක්ති හා එවායෙහි තේරුම මතකයෙන් කියයි.
- නාම වරන්තරීම් වගුවක් පිළියෙල කරයි.
- පුල්ලිඞග, ස්ත්රීලිඞග හා නපුංසකලිඞග නාමපද අකාරාදී පිළිවෙලින් ගොනු කරයි.
- ඒ ඒ ස්වරාන්ත නාම වරන්තරීම් දී සිදුවන වෙනස්කම් ලියා දක්වයි.
- අකාරාන්ත, ඉකාරාන්ත, ඊකාරාන්ත හා උකාරාන්ත පුල්ලිඞග ශබ්ද විභක්ති සහිත ව ස්මරණයෙන් නිවැරදි ව කියයි.
- ආ, ඉ, ඊ, උ කාරාන්ත ස්ත්රීලිඞග නාම වරන්තරීම් විභක්ති සහිත ව ස්මරණයෙන් කියයි,
- ස්ත්රීලිඞග නාමපද එකතුවක් ශබ්ද කෝෂයක් සේ සකස් කරයි.
- පුල්ලිඞග, ස්ත්රීලිඞග හා නපුංසකලිඞග නාම වෙන් වෙන් ව දක්වෙන වගුවක් සකස් කරයි.

ගුණාත්මක යෙදවුම්

- විභක්ති, විභක්ති ප්‍රත්‍යය හා වචන හේද ප්‍රකටවන සේ සැකසූ වගුව.
- කළු /සුදු පුවරුව
- පාලි නාමාඛ්‍යාත වරන්තරීල්ල. (හික්කඩුවේ සිරි සුමංගල හිමි.)
- නිර්දේශිත පාඨ ග්‍රන්ථය

වැඩිදුර ගවේෂණය

- බාලාවතාරය

02 නිපුණතාව

02. පාලි නාම වරන්තරීම් ප්‍රගුණ කරයි.

නිපුණතා මට්ටම

- 2.3 සර්වනාම ශබ්ද හඳුන්වයි.
- 2.4 අම්භ, තුම්භ ශබ්ද වරන්තරීම්.
- 2.5 ත එක ශබ්ද ලිඛිතයෙහි වරන්තරීම්.

කාලවිච්ඡේද 04 යි

ඉගෙනුම් පල

- සර්වනාම යනු කවරේදී පැහැදිලි කිරීමේ හැකියාව ලබයි.
- සර්වනාම පද යොදා වාක්‍ය නිර්මාණය කරයි.
- විශේෂණ, විශේෂ්‍ය පද ඇතුළත් වාක්‍යවල ව්‍යාකරණ රීතිය අවබෝධ කර ගනියි.
- අම්භ, තුම්භ ශබ්ද වරන්තරීම් අර්ථ ගන්වයි.
- 'ත' ශබ්දය ලිඛිතයෙහි ස්මරණයෙන් වරන්තරීම් හැකියාව ලබයි.
- 'එත' ශබ්දය උපයෝගී කර ගෙන සරල වාක්‍ය නිර්මාණය කරයි.

පාඩම් සැලසුම් සඳහා උපදෙස්

- යෝජිත ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රමය යටතේ දී ඇති උපදෙස් අනුගමනය කරමින් (පහත සඳහන් විෂය කරුණු ආවරණය වන පරිදි පාඩම අවසානයේ දී ශිෂ්‍යයා ඉගෙනුම් පල අත්පත් කර ගන්නා ආකාරයට පාඩම් සැලසුම් සකසා ගන්න.)

නිපුණතා මට්ටමට අදාළ විෂය කරුණුවල සංක්‍ෂිප්තය

- සාමාන්‍ය නාමයක් වෙනුවට භාවිත කළ හැකි ලිඛිතයේ වරන්තරීම් ශබ්ද සර්වනාම ලෙස හඳුන්වන බව.
- සබ්බ, කතර, කතම, උභය, ඉතර ආදී සර්වනාම ලැයිස්තුවක් ඇති බව
- සර්වනාම ශබ්ද බොහෝ විට විශේෂණ පද ලෙස භාවිත වන බව
- සර්වනාම පදයක් විශේෂණයක් ලෙස යෙදෙන සෑම විට ම අදාළ පදයේ ලිඛිතය, විභක්තිය, වචනය විශේෂ්‍යයට සමාන වන බව
- අම්භ, තුම්භ ශබ්ද ලිංගයේ සමානව වරන්තරීම් ගෙන බව
- 'ත' ශබ්දය තුන් ලිඛිතයෙහි ම වරන්තරීම් ගෙන බව
- 'ත' ශබ්දය ලිඛිතයෙහි වරන්තරීම් දී වෙනස්කම් ඇති බව
- 'එත' ශබ්දය ද 'ත' ශබ්දයට සමාන ව වරන්තරීම් ගෙන බව

යෝජිත ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රමය

- නිර්දේශිත ග්‍රන්ථවල එන සර්වනාම සහිත වාක්‍ය සිංහලට පරිවර්තනය කරවන්න.
- ඒවායෙහි ඇති සර්වනාම පද හා ඒවා වරන්තරීම් අයුරු පෙන්වා දෙන්න.
- පහත දැක්වෙන වාක්‍යය ආශ්‍රයෙන් ත, ඒත, තුම්භ ශබ්ද රූප හඳුනා ගැනීමට මග පෙන්වන්න.
 - වන්දෙ තං බොධිපාදපං.
 - නමො තස්ස භගවතො.
 - පුඤ්ඤෙණ මෙතෙන ලහාමි මොක්ඛං.
 - කිං තෙ හපෙ?

- තස්මා හි භූතා නිසාමෙම.
- එස හගවතො සාවකසංසො.
- මෙබඳු සරල කෙටි අර්ථවත් වාක්‍ය නිර්මාණය කරවීම.
- 'ත' 'එත' ශබ්ද රූප සහිත වචන සිංහලට පරිවර්තනය කරවන්න.
- උද්ධෘත පාඨවලින් 'ත' ශබ්ද රූප උපුටා දක්වා විභක්ති නම් කරවන්න.
- 'එත' ශබ්දය වරනැගෙන අයුරු වගුගත කර දක්වන්න.
- 'එත' ශබ්දය විශේෂණ පදයක් ලෙස භාවිත කරමින් වාක්‍ය නිර්මාණය කරවන්න.
- 'එත' ශබ්දය වරනැගීම මතකයෙන් ලියවන්න.

තක්සේරුව හා ඇගයීම

- හිස්තැන් සහිත නිර්දේශිත ඡේදවල හිස්තැන් සර්වනාමපද යොදා සම්පූර්ණ කරයි
- 'ත' ශබ්දය ලිඛිතයෙහි ස්මරණයෙන් වරනගයි.
- නිර්දේශිත උද්ධෘතයන්හි එන 'ත' ශබ්ද රූප තෝරා ලියයි.
- තොරාගත් රූපවල විභක්තිය, ලිඛිතය, වචනය නම් කරයි.
- වන්දනා ගාථාවල දක්නට ලැබෙන 'ත' 'එත' ශබ්ද රූප උපුටා දක්වයි.
- අම්භ, තුම්භ, ශබ්ද වරනගා අර්ථ ගන්වයි.
- අම්භ, තුම්භ, ශබ්දවල විකල්ප රූප උපුටා දක්වයි.
- 'එත' ශබ්දය වරනගා අර්ථ ගන්වයි.

ගුණාත්මක යෙදවුම්

- අම්භ, තුම්භ, ශබ්ද වරනැගීමේ වගුව
- ත, එත, ශබ්ද ලිංගත්‍රයේ වරනැගීමේ වගුව
- නිර්දේශිත පාඨ ග්‍රන්ථය

වැඩිදුර ගවේෂණය

- බාලාවතාරය
- පාලි නාමාඛ්‍යාත වරනැගිල්ල

පාලි ආධ්‍යාතපද i

03 නිපුණතාව

පාලි ආධ්‍යාත පද භාවිතය ප්‍රගුණ කරයි.

නිපුණතා මට්ටම

- 3:1 පාලි ආධ්‍යාත වරන්තූර්තීම් වගුව සකස් කරයි.
- 3:2 සර්වනාම පදයකට ගැලපෙන පරිදි වර්තමාන ආධ්‍යාත පද යොදයි.
- 3:3 ආධ්‍යාතයේ පුරුෂ හා වචන හේදය හඳුනාගෙන භාවිත කරයි.
- 3:4 පුරුෂ හේදය, වචන හේදය, කාලක්‍රය, පැහැදිලි වන සේ වාක්‍ය නිර්මාණය කරයි.

කාලච්ඡේද 03

ඉගෙනුම් පල

- ක්‍රියාපදයක් කාල, පුරුෂ, වචන අනුව බෙදා දක්වයි.
- ක්‍රියාපදයක් වරන්තූර්තීම් දී කාල අනුව සිදුවන වෙනස්කම් දක්වයි.
- දෛනිකව සිදුකෙරෙන ආගමික වතාවත්වල දී හමුවන පාලි ක්‍රියාපද උපුටා දක්වයි.
- වාක්‍යයක ක්‍රියාපදය වෙනස් කිරීමෙන් එහි අර්ථය වෙනස් වන බව පැහැදිලි කරයි.
- වර්තමාන ආධ්‍යාත ප්‍රත්‍ය මාලාව ස්මරණයෙන් කියයි.
- වර්තමාන ආධ්‍යාත ප්‍රත්‍ය මාලාවට අදාළව ධාතු වගුගත කර ලියයි.
- උද්ධෘත පාඨයන්හි එන වර්තමාන ආධ්‍යාත පද උපුටා දක්වා පුරුෂය හා වචනය නම් කරයි.

පාඨම් සැලසුම් සඳහා උපදෙස්

- යෝජිත ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රමය යටතේ දී ඇති උපදෙස් අනුගමනය කරමින් (පහත සඳහන් විෂය කරුණු ආවරණය වන පරිදි පාඨම අවසානයේ දී ශිෂ්‍යයා ඉගෙනුම් පල අත්පත් කර ගන්නා ආකාරයට පාඨම් සැලසුම් සකසා ගන්න.)

නිපුණතා මට්ටමට අදාළ විෂය කරුණුවල සංක්ෂිප්තය

යං තිකාලං තිපුරිසං - ක්‍රියාවාචි තිකාරකං

අතතිලිංගං ද්විවචනං - තදාධ්‍යාතන්ති වුච්චති (බාලාවතාරය)

- ආධ්‍යාත වරන්තූර්තීම් දී පුරුෂත්‍රයෙහි හා ඒකවචන බහුවචන දෙකෙහි වරන්තූර්තීම් බව
- අහං, මයං යන උත්තම පුරුෂ ඒකවචන හා බහුවචන පදවලට ගැලපෙන ආධ්‍යාත පද යෙදිය යුතු බව
- ක්‍රී, කුම්භෙ යන පද මධ්‍යම පුරුෂ බැවින් ඊට සුදුසු ආධ්‍යාතපද යෙදිය යුතු බව
- සො, තෙ යන පද හා සමීපයෙහි නොවන කෙනෙකු හඟවන ඕනෑම පදයක් ප්‍රථම පුරුෂයෙහි යෙදෙන බව හා ඊට ගැලපෙන ආධ්‍යාතපද යෙදිය යුතු බව
- ආධ්‍යාත පද අක්තනොපද හා පරස්සපද යනුවෙන් දෙවර්ගයක වරන්තූර්තීම් බව
- ආධ්‍යාත වරන්තූර්තීම් දී පහත සඳහන් පරිදි වගුවක් අනුගමනය කළ යුතු බව

ගමු ධාතුව වත්කමාන පරස්සපදයේ වරනැගීම

පුරුෂ	එක වචන	බහු වචන
පඨම පුරිස	(සො) ගච්ඡති	(තෙ) ගච්ඡන්ති
මධ්‍යම පුරිස	(ක්‍රී) ගච්ඡසී	(කුම්භෙ) ගච්ඡථ
උත්තම පුරිස	(අහං) ගච්ඡාමි	(මයං) ගච්ඡාම

ගමු ධාතුව වත්කමාන අත්තනොපදයේ වරනැගීම

පුරුෂ	එක වචන	බහු වචන
පඨම පුරිස	(සො) ගච්ඡතෙ	(තෙ) ගච්ඡන්තෙ
මධ්‍යම පුරිස	(ක්‍රී) ගච්ඡසෙ	(කුම්භෙ) ගච්ඡච්භෙ
උත්තම පුරිස	(අහං) ගච්ඡෙ	(මයං) ගච්ඡාමිභෙ

පාලි පාඨය	තේරුම	පාලි පාඨය	තේරුම
සො ගච්ඡති.	හේ යයි.	තෙ ගච්ඡන්ති.	ඔවුහු යති.
ක්‍රී ගච්ඡසී.	නුඹ යනී .	කුම්භෙ ගච්ඡථ.	නුඹලා යහු.
අහං ගච්ඡාමි.	මම යමි.	මයං ගච්ඡාම.	අපි යමු.

- වර්තමාන ආබ්‍යාන පද සහිත සරල වාක්‍ය පහත පරිදි ව්‍යවහාරයේ යෙදෙන බව.
 - අහං බුද්ධං සරණං ගච්ඡාමි.
 - මයං ධම්මං සරණං ගච්ඡාම
 - බුද්ධො ධම්මං දෙසෙති.
 - කුමාරා ගාමං ගච්ඡන්ති.
 - කුම්භෙ බුද්ධං වන්දථ.
 - මයං කුසුමසන්තතිං පූජෙම.
 - පුජ්ථං මිලායාති.

යෝජන ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රමය

- ක්‍රියා පදයක් වරනැගීමේදී භාවිත කරන වගුවක් ඇසුරින් පුරුෂ තුන හා වචන හේදය පැහැදිලි කරන්න.
- ක්‍රියාපදයක විවිධාංග (ධාතුව, ප්‍රත්‍යය, පුරුෂ හේදය. වචන හේදය) හා ඒවායේ වෙනස්කම් පැහැදිලි කර දෙන්න.

- සැකසූ වගුව ආශ්‍රයෙන් ධාතුමාන වර්තමාන කාල පරස්සපද හා අන්තනොපද වර්තැගීමත් ආගමික වතාවත්හි දෛනික ව්‍යවහාරයේ පවතින එබඳු ආධ්‍යාන රූප උපුටා දැක්වීමක් කරන්න.
- උද්ධෘත පාඨයක් ඇසුරින් වර්තමාන කාල ක්‍රියාපද වගුගත කොට දක්වන්න.
- වාක්‍යයක ක්‍රියාපදය වෙනස් කළ විට අර්ථය වෙනස් වන බව පැහැදිලි කර දෙන්න.
- ති, අන්ති, සි, ට, මි, ම - තෙ, අන්තෙ, සෙ, විතෙ, එ, මිතෙ යන වර්තමාන කාලයට අයත් ආධ්‍යාන ප්‍රත්‍යයන්හි ධාතු වර්තැගීමට පුහුණු කරන්න.

තක්සේරුව හා ඇගයීම

- වර්තමාන ආධ්‍යාන ප්‍රත්‍ය මාලාව ස්මරණයෙන් කියයි.
- වර්තමාන ආධ්‍යාන ප්‍රත්‍ය මාලාවට අදාළ ව ධාතු වගුගත කර ලියයි.
- උද්ධෘත පාඨයන්හි එන වර්තමාන ආධ්‍යාන පද උපුටා දක්වා පුරුෂය හා වචනය නම් කරයි.
- වර්තමාන ආධ්‍යාන පද උපයෝගී කරගෙන සරල වාක්‍ය නිර්මාණය කරයි.

ගුණාත්මක යෙදවුම්

- ක්‍රියා පදයක වර්තමාන අතීත අනාගත (වත්තමාන, හවිස්සන්ති, අජජනති) පුරුෂ තුන හා වචන හේදය සහිතව සැකසූ වගුවක්.
- කාලත්‍රයේ ක්‍රියාපද දැක්වෙන උද්ධෘත පාඨයක්.
- කඵ / සුදු පුවරුව
- පාලි භාෂාවකරණය 1 පොත

වැඩිදුර ගවේෂණය

- බාලාවතාරය
- පාලි නාමාධ්‍යාන වර්තැගිල්ල

03 නිපුණතාව

පාලි ආධ්‍යාත පද භාවිතය ප්‍රගුණ කරයි.

නිපුණතා මට්ටම

3:5 අප්පකනී, හවිස්සන්ති, සත්තමී ක්‍රියා විභක්තිවල වර්තනයයි.

කාලවිච්ඡේද 03

ඉගෙනුම් පල

- අප්පකනී ආධ්‍යාත ප්‍රත්‍ය මාලාව ස්මරණයෙන් කියයි.
- හවිස්සන්ති ආධ්‍යාත ප්‍රත්‍ය මාලාව ස්මරණයෙන් කියයි.
- සත්තමී ආධ්‍යාත ප්‍රත්‍ය මාලාව ස්මරණයෙන් කියයි.
- ක්‍රියා පදයක අතීත වර්තමාන හා සත්තමී රූප ලියා දක්වයි.
- උද්ධාතයන්හි එන අනාගත හා අතීත ක්‍රියා උපුටා ඒවායේ පුරුෂය, වචනය ලියයි.
- තෝරාගත් වර්තමාන කාල වාක්‍ය අනාගත හා අතීත කාලවලට හරවා ලියයි.
- භූ ධාතුව අප්පකනී, හවිස්සන්ති හා සත්තමී ආධ්‍යාත විභක්තිවල වර්තනුමේ හැකියාව ලබයි.

පාඩම් සැලසුම් සඳහා උපදෙස්

- යෝජිත ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රමය යටතේ දී ඇති උපදෙස් අනුගමනය කරමින් (පහත සඳහන් විෂය කරුණු ආවරණය වන පරිදි පාඩම අවසානයේ දී ශිෂ්‍යයා ඉගෙනුම් පල අත්පත් කර ගන්නා ආකාරයට පාඩම් සැලසුම් සකසා ගන්න.)

නිපුණතා මට්ටමට අදාළ විෂය කරුණුවල සංකීර්ෂකය

- අප්පකනී (අතීත) ආධ්‍යාත ප්‍රත්‍යය මාලාව පහත පරිදි වගු ගත කළ යුතු බව.

පුරිස	පරස්සපද		අත්තනොපද	
	ඒකවචන	බහුවචන	ඒකවචන	ඒකවචන
පයම පුරිස	ඊ	උං	ආ	ඌ
මජ්ඣම පුරිස	ඔ	ඤ	සෙ	චිභං
උත්තම පුරිස	ඉං	මිහා	අ	මිහෙ

පුරිස	පරස්සපද	
	ඒකවචන	බහුවචන
පයම පුරිස	අහවී, හවී අහවි, හවි	අහවුං, හවුං අහවීංසු හවීංසු
මජ්ඣම පුරිස	අහවො, හවො	අහවීඤ්ඤ, හවීඤ්ඤ
උත්තම පුරිස	අහවිං, හවිං	අහවිමිහා, හවිමිහා

- අනාගතකාල (හවිස්සන්ති) ආබ්‍යාන ප්‍රත්‍ය මාලාව පහත පරිදි වගුගත කළයුතු බව.

පූර්ව	පරස්පද		අත්තනොපද	
	ඒකවචන	බහුවචන	ඒකවචන	ඒකවචන
පද්ම පූර්ව	ස්සති	ස්සන්ති	ස්සතෙ	ස්සන්තෙ
මජ්ඣම පූර්ව	ස්සසි	ස්සථ	ස්සසෙ	ස්සවිහෙ
උත්තම පූර්ව	ස්සාමි	ස්සාම	ස්සං	ස්සාමිහෙ

භූ ධාතුව අනාගත ආබ්‍යානයේ (හවිස්සන්ති)වරන්තැගීම.

පූර්ව	පරස්පද		අත්තනොපද	
	ඒකවචන	බහුවචන	ඒකවචන	ඒකවචන
පද්ම පූර්ව	හවිස්සති	හවිස්සන්ති	හවිස්සතෙ	හවිස්සන්තෙ
මජ්ඣම පූර්ව	හවිස්සසි	හවිස්සථ	හවිස්සසෙ	හවිස්සවිහෙ
උත්තම පූර්ව	හවිස්සාමි	හවිස්සාම	හවිස්සං	හවිස්සාමිහෙ

- සත්තමි ආබ්‍යාන ප්‍රත්‍යය මාලාව හා ක්‍රියාරූප වගුගත කොට වරන්තැගිය යුතු බව.

ප්‍රත්‍ය මාලාව

පූර්ව	පරස්පද		අත්තනොපද	
	ඒකවචන	බහුවචන	ඒකවචන	ඒකවචන
පද්ම පූර්ව	ඵය්‍ය, ඵ	ඵය්‍යං	ඵථ	ඵරං
මජ්ඣම පූර්ව	ඵය්‍යාසි, ඵ	ඵය්‍යාථ	ඵථො	ඵය්‍යාවිහො
උත්තම පූර්ව	ඵය්‍යාමි, ඵ	ඵය්‍යාම	ඵය්‍යං	ඵය්‍යාමිහෙ

'ලභ' ධාතුව සත්තමි ආබ්‍යානයේ වරන්තැගීම

පූර්ව	පරස්පද		අත්තනොපද	
	ඒකවචන	බහුවචන	ඒකවචන	ඒකවචන
පද්ම පූර්ව	ලභෙ, ලභෙය්‍ය	ලභෙය්‍යං	ලභෙථ	ලභෙරං
මජ්ඣම පූර්ව	ලභෙ, ලභෙය්‍යාසි	ලභෙය්‍යාථ	ලභෙථො	ලභෙය්‍යාවිහො
උත්තම පූර්ව	ලභෙ, ලභෙය්‍යාමි	ලභෙය්‍යාම	ලභෙය්‍යං	ලභෙය්‍යාමිහෙ

- ආධ්‍යාන පද කිහිපයක් අපේක්ෂිත (අතීත) කාලයෙහි වර්තමාන දැක්විය යුතු බව
- පුරුෂ භේදය හා වචන භේදය අනුව ක්‍රියාපදවල උපයෝගිතාව පෙන්වා දිය යුතු බව
- සර්වනාම පදයකට ගැලපෙන ආකාරයට ආධ්‍යාන පදයක ආනාගත රූප පහක සඳහන් පරිදි යෙදෙන බව
 - සො ගාමං ගච්ඡස්සති.
 - තෙ ගාමං ගච්ඡස්සන්ති.
 - ත්වං ගාමං ගච්ඡස්සසි.
 - තුම්හෙ ගාමං ගච්ඡස්සප්.
 - අහං ගාමං ගච්ඡස්සාමි.
 - මයං ගාමං ගච්ඡස්සාම.

යෝජිත ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රමය

- පහත සඳහන් වැඩි පුවරුවේ ලියා එවායේ අර්ථ දක්වන්න.
 - යෙන භගවා තෙනුපසංකමි.
 - සා දෙවතා ගාථාය අප්ඤ්ඤාසි.
 - තෙ භික්ඛු භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදිංසු.
 - තං නමස්සාමි ගොතමං.
 - මයං භගවතො සන්තිකෙ පබ්බජ්ජං අලභිමිහ.
 - මන්තිනො හත්තං ආරුහිස්සන්ති.
 - මයං සෙට්ඨිනො ගෙහං ගමිස්සාම.
- අතීත අනාගත හා සත්තමි ආධ්‍යාන පද උද්ධෘත පාඨවලින් උපුටා දක්වන්න.
- අතීත අනාගත හා සත්තමි ආධ්‍යාන ප්‍රත්‍යමාලාව ධාරණය කරවන්න.
- භූ ධාතුව අතීත අනාගත හා සත්තමි කාලවල වර්තමාන.
- වර්තමාන ආධ්‍යාන පද සහිත පාලි වාක්‍යය 10 ක් අනාගත සත්තමි ආධ්‍යානවලට හරවන්න.

තක්සේරුව හා ඇගයීම

- වගුවක් ඇසුරින් හිස් තැනට ගැලපෙන ක්‍රියාරූප යොදා හිස් තැන් පුරවයි.

ගුණාත්මක යෙදවුම්

- නිර්දේශිත පාඨ ග්‍රන්ථය.
- පාලි ආධ්‍යාන වර්තමානවල.

වැඩිදුර ගවේෂණය

පාලි භාෂාවකරණය I, II

03 නිපුණතාව

පාලි ආධ්‍යාත පද භාවිතය ප්‍රගුණ කරයි.

නිපුණතා මට්ටම

3.6 පූර්වක්‍රියා, තුමන්තක්‍රියා භාවිත කරයි.

කාලවර්ෂේද 02

ඉගෙනුම් පල

- තුමන්ත ක්‍රියා හඳුන්වයි.
- තුං ප්‍රත්‍ය යොදා පද සාධනය කරයි.
- තුමන්ත ක්‍රියා යොදා වාක්‍ය නිර්මාණය කරයි.
- නිර්දේශිත ග්‍රන්ථවල එන තුමන්ත ක්‍රියාපද උපුටා දක්වයි.
- පූර්ව ක්‍රියා හඳුන්වයි.
- පූර්ව ක්‍රියා ප්‍රත්‍ය යොදා පද සාධනය කරයි.
- පූර්ව ක්‍රියා යොදා වාක්‍ය නිර්මාණය කරයි.
- විවිධ ස්වරූපයේ පූර්ව ක්‍රියා පද නිර්දේශිත ග්‍රන්ථවලින් උපුටා තේරුම් ලියා දක්වයි.

පාඩම් සැලසුම් සඳහා උපදෙස්

- යෝජිත ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රමය යටතේ දී ඇති උපදෙස් අනුගමනය කරමින් (පහත සඳහන් විෂය කරුණු ආවරණය වන පරිදි පාඩම අවසානයේ දී ශිෂ්‍යයා ඉගෙනුම් පල අත්පත් කර ගන්නා ආකාරයට පාඩම් සැලසුම් සකසා ගන්න.)

නිපුණතා මට්ටමට අදාළ විෂය කරුණුවල සංකීර්ණතාව

- කර්තෘගේ අවසාන ක්‍රියාවට පෙර සිදුවන හෝ කරන්නට බලාපොරොත්තු වන සිද්ධිය හැඟවෙන ක්‍රියා තුමන්ත ක්‍රියා බව,
 $වඤ + තුං > වඤ්තුං$
 $ඤා + තුං > ඤාතුං$
 $ඡිඤ + තුං > ඡිඤ්තුං$
 $ලභ + තුං > ලභ්තුං$
- කර්තෘගේ අවසාන ක්‍රියාවට පෙරටුව සිදුවන ක්‍රියා පූර්ව ක්‍රියා නමින් හඳුන්වන බව
 * සුද්ධොදනො රාජා භගවන්තං **උපසංකම්භා අභිවඤ්ඤා** එකමන්තං නිසීදි.
 - ධාතුචකින් පසුව ඤා, ඤාන, තුන ප්‍රත්‍ය යොදා පූර්ව ක්‍රියා පද සෑදෙන බව
 $වඤ + ඤා > වඤ්ඤා$
 $වඤ + ඤාන > වඤ්ඤාන$
 $කර + තුන > කාතුන$
- උපසර්ග මූලින් ඇති ධාතුචකින් පරව යෙදෙන "ඤා" ප්‍රත්‍යයට ය, ජජ, මම යනාදී ආදේශ සිදුවන බව
- ඤා, ඤාන, තුන යන ප්‍රත්‍යයන්ට ය, ජ, මම යන ප්‍රත්‍ය ආදේශ වීමෙන් පූර්ව ක්‍රියා සෑදෙන බවත් මේ පද බහුලව සෑදෙනුයේ උපසර්ගයකින් අනතුරුව බව
 $අභි වඤ ය > අභිවඤ්ඤ$
 $ආ දා ය > ආදාය$
 $වි භජ ය > විභජජ$
 $වි මුච ය > විමුචච$
- මීට අමතරව උපසර්ග යෝග ධාතුන්හි ය ආදේශය යෙදෙන විට මම, බහ, ද්ධ යනුවෙන් අවසන් වන පූර්වක්‍රියා පද සෑදෙන බව
 $නිදසුන් :- ආ - ගමු - ය > ආගම්ම$
 $නි - කමු - ය > නිකම්ම$

ආ - රුහ - ය > ආරුය්හ
 ආ - රහ - ය > ආරබ්හ

- උපසර්ග හා තුමන්ත ක්‍රියා නිසා පාලි භාෂාව ව්‍යක්ත හා සංක්‍ෂිප්ත වන බව
 - කුමාරො විහාරං ගච්ඡති. කුමාරො පුප්ඵං ඔච්ඡිනාති.
 කුමාරො පුපඵං පුජෙති. කුමාරො ථෙරං ච්ඡෙති. යන වාක්‍ය හතර
 - කුමාරො විහාරං ගන්තා පුප්ඵං ඔච්ඡිනිඤා පුජෙඤා ථෙරං ච්ඡෙති. යනුවෙන් එක් වාක්‍යයකින් ප්‍රකාශ කළ හැකි බව

යෝජන ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රමය

- පහත සඳහන් පාඨ පුවරුවක ලියා අංකිත පද හඳුනා ගැනීමට සලස්වන්න
- පටිබලො හොති ගිලානං කාලෙන කාලං ධම්මියා කථාය සඤ්ඤෙකුං සමාදපෙකුං සමුත්තෙජෙකුං.
 - මහාථෙරො කුද්දාලං ඵරසුං ච ගාභාපෙඤා තං වෙඵගුම්බං භාරාපෙකුං අගමාසි.
 - අමච්චො ථෙරස්ස කථං සුඤා තං වෙඵගුම්බං පාදෙ බ්‍යධිත්වා වාමහසෙට්ඨ සමුලං උද්ධරිඤා මගගා ඔක්කමිඤා බ්‍හි පාතෙඤා සයං නගරං අගමාසි.
- හඳුනාගත් පූර්වක්‍රියා හා තුමන්ත ක්‍රියාවන්හි අර්ථ දක්වන්න.
- නිර්දේශ්ට කොටසේ සඳහන් පරිදි එකම උක්ත පදයක් සහිත කෙටි වාක්‍ය කිහිපයක් ලියා ඒවා පූර්වක්‍රියා යොදා ගෙන තනි වාක්‍යයක් සේ ගොඩ නගන්න.
- නිර්දේශ්ට පාඩම්වල එන පූර්ව ක්‍රියා හා තුමන්ත ක්‍රියා උපුටා ධාතු ප්‍රත්‍ය වෙන් කර දක්වන්න.
- පූර්ව ක්‍රියා හා තුමන්ත ක්‍රියා භාවිතයේ ප්‍රයෝජන සාකච්ඡා කරන්න.

තක්සේරුව හා ඇගයීම

- පූර්ව ක්‍රියා ප්‍රත්‍ය නම් කරයි.
- තුමන්ත ක්‍රියා හඳුන්වයි.
- තුං ප්‍රත්‍ය යොදා පද සාධනය කරයි.
- තුමන්ත ක්‍රියා යොදා වාක්‍ය නිර්මාණය කරයි.
- නිර්දේශ්ට ග්‍රන්ථවල එන තුමන්ත ක්‍රියාපද උපුටා ලියා දක්වයි.
- පූර්ව ක්‍රියා හඳුන්වයි.
- පූර්ව ක්‍රියා ප්‍රත්‍ය යොදා පද සාධනය කරයි.
- පූර්ව ක්‍රියා යොදා වාක්‍ය නිර්මාණය කරයි.
- විවිධ ස්වරූපයේ පූර්ව ක්‍රියා පද නිර්දේශ්ට ග්‍රන්ථවලින් උපුටා තේරුම් ලියා දක්වයි.

ගුණාත්මක යෙදවුම්

- නිර්දේශ්ට කෘතියේ එන පාඨයක්.
- පාලි නාම වරනැගිල්ල.
- පූර්ව ක්‍රියා දැක්වෙන පරිදි සැකසූ පුවරුවක්.

වැඩිදුර ගවේෂණය

- නාමාධ්‍යාත වරනැගිල්ල
- ධාතු මඤ්ජුසා ව
- බාලාවතාරය

සන්ධි භාවිතය i

04 නිපුණතාව

පාලි භාෂාවේ සන්ධි අවබෝධයෙන් භාවිත කරයි.

නිපුණතා මට්ටම

4.1 සන්ධි යනු කුමක් දැයි පැහැදිලි කරයි.

4.2 සන්ධිවල උපයෝගිතාව හඳුනා ගෙන ලියයි.

කාලවර්ෂේද 02

ඉගෙනුම් පල

- වර්ණ හෙවත් අක්ෂර නිසි අයුරින් ගැලපීම සන්ධි නම් වන බව දැනගෙන ප්‍රකාශ කරයි.
- ලෙප, ආදේශ, ආගම ආදී ව්‍යාකරණ කාර්යය (වියරණ විධි)මගින් අක්ෂර සංවිධානය වන බව දැනගෙන ප්‍රකාශ කරයි.
- පූර්ව වර්ණය හා පර වර්ණය කුමක්දැයි හඳුනා ගෙන ලියා දක්වයි,
- සුබෝවිචාරණය , පදයන්ගේ කෙටිවීම, භාෂා අලංකාරණය ආදිය සන්ධියෙහි ප්‍රයෝජන බව ප්‍රකාශ කරයි.
- සන්ධිපද විසන්ධි කොට දක්වයි.
- විසන්ධිපද සන්ධි කොට දක්වයි.

පාඩම් සැලසුම් සඳහා උපදෙස්

- යෝජිත ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රමය යටතේ දී ඇති උපදෙස් අනුගමනය කරමින් (පහත සඳහන් විෂය කරුණු ආවරණය වන පරිදි පාඩම අවසානයේ දී ශිෂ්‍යයා ඉගෙනුම් පල අත්පත් කර ගන්නා ආකාරයට පාඩම් සැලසුම් සකසා ගන්න.)

නිපුණතා මට්ටමට අදාළ විෂය කරුණුවල සංකීර්ණතාව

- වර්ණ හෙවත් අක්ෂර යෝග්‍ය පරිදි ගැලපීම සන්ධි නමින් හඳුන්වන බව
- සන්ධි යනු උච්චාරණයේ දී සහ ලේඛනයේ දී අතරක් නොවන සේ ලෝප ආදේශ ආගම ආදී සන්ධි කාර්යය මගින් අක්ෂර සංවිධානය කිරීම බව
- මුල් පදයේ අග අකුර පූර්ව වර්ණය යනුවෙන් ද අග පදයේ මුල් අකුර පර වර්ණය යනුවෙන් ද හඳුන්වන බව
- සන්ධි කිරීමේ ප්‍රයෝජන රාශියක් ඇති බව

යෝජිත ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රමය

- පහත සඳහන් වාක්‍ය පුවරුවේ ප්‍රදර්ශනය කොට ඒවා නිවැරදි ව උච්චාරණය කොට සන්ධිපද හඳුන්වා දෙන්න.
 - වක්කංව වහතො පදං.
 - වණ්ණගන්ධගුණොපෙනං.
 - හික්ඛු බුද්ධානුස්සතිං භාවෙති.
 - අප්පමත්තා න මීයන්ති.
 - හගවා එතදවොව.
 - අහං තතියම්පි බුද්ධං සරණං ගච්ඡාමි.
- දෛනික වත් පිළිවෙත්වල එන ගාථා පාඨයන්හි සන්ධිපද උපුටා දක්වන්න.

- නිර්දේශිත ග්‍රන්ථාගත සන්ධි හඳුන්වා දෙන්න.
- සන්ධි වර්ග කරන්න.
- සන්ධි කිරීමේ ඇති ප්‍රයෝජන නිදසුන් ඇසුරින් සාකච්ඡා කරන්න.

තක්සේරුව හා ඇගයීම

- සන්ධි හඳුන්වයි.
- සන්ධියේ ප්‍රයෝජන ලියයි.
- දෛනික වත් පිළිවෙත්වල දී භාවිත කරන ගාථා පාඨයන්හි එන සන්ධිපද උපුටා ලියයි.
- නිර්දේශිත ග්‍රන්ථාගත සන්ධි හඳුනා ගනී.
- සන්ධි විසන්ධි කරයි.
- විසන්ධි සන්ධි කරයි.

ගුණාත්මක යෙදවුම්

- නිර්දේශිත පාඨ ග්‍රන්ථය

වැඩිදුර ගවේෂණය

- බාලාවතාරය
- පාලි භාෂාවතරණය II

සන්ධි භාවිතය ii

04 නිපුණතාව

පාලි භාෂාවේ සන්ධි අවබෝධයෙන් භාවිත කරයි.

නිපුණතා මට්ටම

4.3 සන්ධි ප්‍රභේද නම් කරයි.

4.4 සන්ධි කාර්යයන් පැහැදිලි කිරීමේ හැකියාව ලබයි.

කාලවර්ෂේද 02 යි.

ඉගෙනුම් පල

- අභ්‍යන්තර සන්ධි හා බාහිර සන්ධි යනු කුමක් දැයි විස්තර කරයි.
- ස්වර සන්ධිය, ව්‍යාඤ්ඡන සන්ධිය නිග්ගහිත සන්ධිය හඳුන්වයි.
- ස්වර, ව්‍යාඤ්ඡන, නිග්ගහිත සන්ධිවල වෙනස්කම් නිදසුන් ඇසුරෙන් පැහැදිලි කරයි.
- සන්ධි කාර්යය පිළිබඳ ප්‍රභේද අට උදාහරණ ඇසුරින් පැහැදිලි කිරීමේ හැකියාව ලබයි.

පාඩම් සැලසුම් සඳහා උපදෙස්

- යෝජිත ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රමය යටතේ දී ඇති උපදෙස් අනුගමනය කරමින් (පහත සඳහන් විෂය කරුණු ආවරණය වන පරිදි පාඩම අවසානයේ දී ශිෂ්‍යයා ඉගෙනුම් පල අත්පත් කර ගන්නා ආකාරයට පාඩම් සැලසුම් සකසා ගන්න.)

නිපුණතා මට්ටමට අදාළ විෂය කරුණුවල සංකීර්ණතාව

- අභ්‍යන්තර, බාහිර වශයෙන් ප්‍රධාන සන්ධි ප්‍රභේද දෙකක් ඇති බව
- තනි පදයක් තුළ නිත්‍ය වශයෙන් ම සිදුවිය යුතු සන්ධිය අභ්‍යන්තර සන්ධිය බව
- පද දෙකක් අතර වර්ණ ගැලපීම බාහිර සන්ධිය බව
- සන්ධි කාර්යය සිදුවන අක්ෂර අනුව සන්ධි ප්‍රභේද 03ක් ඇති බව
- සන්ධියට සම්බන්ධ වන පූර්ව හා පර අක්ෂර දෙක ම ස්වර වේ නම් එය ස්වර සන්ධිය යයි හඳුනා ගත හැකි බව
- පූර්ව අක්ෂරය ස්වරයක් වී පර අක්ෂරය අනිවාර්යයෙන් ම ව්‍යාඤ්ඡනයක් වීම ව්‍යාඤ්ඡන සන්ධියේ ලක්ෂණය බව
- නිග්ගහිතය මුල්කොට පද සාධනය කිරීමෙන් සිදුවන සන්ධිය නිග්ගහිත සන්ධිය බව
- අක්ෂර සංවිධානයේ දී පූර්වාපර වර්ණයන් ගැලපීමට යොදා ගන්නා ක්‍රමෝපාය සන්ධි කාර්යය නමින් හඳුන්වන බව
- සන්ධි කාර්යය ප්‍රභේද අටකින් යුක්ත බව

යෝජිත ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රමය

- පහත සඳහන් වාක්‍යයන්හි එන සන්ධිපද හඳුනා ගෙන, ඒවා විසන්ධි කර, සන්ධි කාර්යය දක්වන්න.
 - යානීධ භුතානි සමාගතානි.
 - අප්පමාදො අමතපදං.
 - තතො නං සුබමත්චෙති.
 - පුනප්පුනං කස්සකා කසන්ති.
 - භගවතා සම්මදක්ඛාතො.
 - වණ්ණගන්ධගුණොපෙතං.
 - වාතො රුක්ඛංව දුබ්බලං.
 - යස්ස මුලෙ නිසින්තොව.
- දෛනික වත් පිළිවෙත්වලදී භාවිත කරන ගද්‍ය පද්‍ය පාඨයන්හි එන සන්ධිපද උපුටා දක්වන්න.
- සන්ධි කිරීම නිසා භාෂාවේ සිදුව ඇති වෙනස්කම් පෙන්වා දෙන්න.

තක්සේරුව හා ඇගයීම

- සන්ධි ප්‍රභේද නම් කරයි.
- සන්ධි කාර්යය නම් කරයි.
- සන්ධි කාර්යය සඳහා නිදසුන් තෝරා ලියයි.
- උපුටා ගත් වචන ලැයිස්තුවක වචන ගලපා සන්ධි නිර්මාණය කරයි.

ගුණාත්මක යෙදවුම්

- නිර්දේශිත ග්‍රන්ථ සකස් කළ පුවරු, ඩී.වී.ඩී. පටය

වැඩිදුර ගවේෂණය

බාලාවකාරය, පාලි භාෂාවකරණය II පොත

සන්ධි භාවිතය iii

04 නිපුණතාව

පාලි භාෂාවේ සන්ධි අවබෝධයෙන් භාවිත කරයි.

නිපුණතා මට්ටම

4:5 ස්වර සන්ධි කාර්යය හඳුන්වයි.

කාලච්ඡේද 02 යි

ඉගෙනුම් පල

- ස්වර සන්ධි හඳුන්වයි.
- ස්වර සන්ධියේ ප්‍රභේද 5ක් නම් කරයි.
- ස්වර සන්ධි පද සොයා ඉදිරිපත් කරයි.
- වගුවක් මගින් ස්වර සන්ධි ප්‍රභේද සකසා ප්‍රදර්ශනය කරයි.
- උද්ධෘත පාඨයන්හි එන සන්ධි පද උපුටා ලියයි.

පාඩම් සැලසුම් සඳහා උපදෙස්

- යෝජිත ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රමය යටතේ දී ඇති උපදෙස් අනුගමනය කරමින් (පහත සඳහන් විෂය කරුණු ආවරණය වන පරිදි පාඩම් අවසානයේ දී ශිෂ්‍යයා ඉගෙනුම් පල අත්පත් කර ගන්නා ආකාරයට පාඩම් සැලසුම් සකසා ගන්න.)

නිපුණතා මට්ටමට අදාළ විෂය කරුණුවල සංක්ෂිප්තය

- පූර්ව වර්ණය හා පරවර්ණය ස්වරයක් වීම ස්වර සන්ධියේ ලක්ෂණයක් බව
- ස්වර සන්ධිය සඳහා බහුල ව යොදා ගනු ලබන සන්ධි කාර්යය පහක් (05) ඇති බව
- ස්වර සන්ධිය විස්තර කෙරෙන වගුව ඇසුරින් පහත කරුණු දැක්විය යුතු බව
- ලෝපයේ ප්‍රභේද දෙකක් ඇති බව
- ආදේශයේ ප්‍රභේද අටක් (08) ක් ඇති බව
- ස්වර සන්ධියේ දී ය ව ම ද න ත ර ළ ග යන ව්‍යඤ්ජන ආගම වී ඇති බව
- පූර්වස්වර හා පරස්වර දීර්ඝ වන බව
- ඇතැම් විට ස්වර ත්‍රස්ව වන බව

යෝජිත ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රමය

- පහත සඳහන් වාක්‍ය පුවරුවේ ප්‍රදර්ශනය කොට, සන්ධි පද තෝරා නම් කරන්න.
 - පුත්තාමඤ්චී ධනම්මඤ්චී.
 - සබ්බෙව භූතා සුමනා භවන්තු.
 - තෙනහාවුසො ගණ්හථ මෙ පත්තචීවරං.
 - ඡන්තොපි රුක්ඛො පුනරෙව රුහති.
 - කිංසුධ විත්තං පුරිසස්ස සෙට්ඨං.
 - තස්මාතිහ භික්ඛවෙ එවං සික්ඛිතබ්බං.
 - සවායං කුමාරො අගාරං අජ්ඣාචසති රාජා භවිස්සති.
 - වාරිජොව ඵලෙ ඛිත්තො.
 - යානීධ භූතානි සමාගතානි.
 - කිකිච අණ්ඩං වමරීච වාලධිං.
 - උද්ධෘත පාඨයන්හි එන සන්ධි පද උපුටා දක්වන්න.
 - ඉහත සඳහන් පාඨවල සිංහල තේරුම ඉදිරිපත් කරන්න.

- වගුව ඇසුරින් ස්වර සන්ධි භාවිතයේ ප්‍රභේද උදාහරණ සහිතව දක්වන්න.

තක්සේරුව හා ඇගයීම

- ස්වර සන්ධිය යනු කුමක් දැයි පැහැදිලි කරයි.
- ස්වර සන්ධියේ ප්‍රභේද කීයයි.
- ස්වර සන්ධියේ ප්‍රභේද සඳහා උදාහරණය බැගින් ලියා දක්වයි.
- උද්ධෘත පාඨයන්හි එන ස්වර සන්ධි පද කීයයි.

ගුණාත්මක යෙදවුම්

- ස්වර සන්ධි විස්තර කෙරෙන වගුව, ඩී.වී.ඩී. පටය

වැඩිදුර ගවේෂණය

- බාලාවතාර, පාලි භාෂාවතරණය II පොත

සන්ධි භාවිතය iv

04 නිපුණතාව

පාලි භාෂාවේ සන්ධි අවබෝධයෙන් භාවිත කරයි.

නිපුණතා මට්ටම

4.6 ව්‍යාඥජන සන්ධි ප්‍රගුණ කරයි.

කාලච්ඡේද 02 යි

ඉගෙනුම් පල

- ව්‍යාඥජන සන්ධියේ දී ව්‍යාඥජනාක්‍ෂර මුල් කොට ගෙන සන්ධිකාර්ය වන බව ප්‍රකාශ කරයි.
- ස්වර හා ව්‍යාඥජන සන්ධිය අතර වෙනස පැහැදිලි කරයි.
- ව්‍යාඥජන සන්ධි ප්‍රභේද නම් කරයි.
- උපුටා දක්වන ලද පදවල විසන්ධිය හා සන්ධි කාර්යය ලියයි.

පාඩම් සැලසුම් සඳහා උපදෙස්

- යෝජිත ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රමය යටතේ දී ඇති උපදෙස් අනුගමනය කරමින් (පහත සඳහන් විෂය කරුණු ආවරණය වන පරිදි පාඩම අවසානයේ දී ශිෂ්‍යයා ඉගෙනුම් පල අත්පත් කර ගන්නා ආකාරයට පාඩම් සැලසුම් සකසා ගන්න.)

නිපුණතා මට්ටමට අදාළ විෂය කරුණුවල සංක්‍ෂිප්තය

- ව්‍යාඥජනාක්‍ෂරයන් සම්බන්ධ විමෙන් සිදුවන සන්ධි ව්‍යාඥජන සන්ධිය බව
- සන්ධි විමට යෝග්‍ය දෙපදයෙහි පූර්ව වර්ණය ස්වරයක් විම හා පර වර්ණය අනිවාර්යයෙන් ව්‍යාඥජනයක් විම මෙම සන්ධියේ ලක්‍ෂණයක් බව
- පූර්ව ස්වරය නිමිති කර ගෙන පර ව්‍යාඥජනය විවිධ වෙනස්කම්වලට ලක්වීම ව්‍යාඥජන සන්ධිය බව හා එහි ප්‍රභේද හයක් ඇති බව
- ඉහත ප්‍රභේද සඳහා ව්‍යාඥජන සන්ධිය විස්තර කෙරෙන වගුව ඇසුරින් උදාහරණ දැක්විය හැකි බව

යෝජිත ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රමය

- පහත සඳහන් වගන්ති ආශ්‍රයෙන් ව්‍යාඥජන සන්ධි පද උපුටා ගැනීම
 - අමනුස්සට්ඨානෙ උදකංව සීතං.
 - නිබ්බන්තති දුක්ඛමිදං පුනප්පුනං.
 - අප්පමාදො අමතපදං.
 - සංසාරොයං මහබ්භයො.
 - එසධම්මො සනන්තනො.
 - තණ්හකියො නිබ්බානං.
 - මධුවා මඤ්ඤති බාලො.
 - නිම්මලසීලස්ස පාලනං මහප්ඵලං මහානිසංසං.
 - ආයුක්කියෙන කම්මකියෙන පුඤ්ඤකියෙන ච මනුස්සා මාරෙන්ති.
- ඉහත සඳහන් පාඨ නිවැරදිව උච්චාරණය කිරීමට සලස්වන්න.
- එකී පාඨ සිංහලට පරිවර්තනය කරවන්න.

- ව්‍යඤ්ජන සන්ධි ප්‍රභේද සඳහා උදාහරණ උපුටා දක්වන්න.
- සන්ධි පද විසන්ධි කොට සන්ධි කාර්යය දැක්වීම.

තක්සේරුව හා ඇගයීම

- ව්‍යඤ්ජන සන්ධි යනු කුමක්දැයි පැහැදිලි කරයි.
- ව්‍යඤ්ජන අක්ෂරවලට සිදුවන සන්ධි කාර්යයන් ලියා දක්වයි.
- ස්වර හා ව්‍යඤ්ජන සන්ධිය අතර වෙනස කියයි.
- ව්‍යඤ්ජන සන්ධි ප්‍රභේද ලියයි.
- උද්ධෘත ජේදයක ඇති ව්‍යඤ්ජන සන්ධි පද උපුටා දක්වයි.
- උපුටා දක්වන ලද සන්ධි පදවල විසන්ධිය හා සන්ධි කාර්යය ලියයි.

ගුණාත්මක යෙදවුම්

- ව්‍යඤ්ජන සන්ධි විස්තර කෙරෙන වගුව, ඩී.වී.ඩී.පටයක්

වැඩිදුර ගවේෂණය

- බාලාවකාරය,
පාලි භාෂාවතරණය II පොත

සන්ධි භාවිතය V

04 නිපුණතාව

පාලි භාෂාවේ සන්ධි අවබෝධයෙන් භාවිත කරයි.

නිපුණතා මට්ටම

4:7 නිග්ගහිත සන්ධි උදාහරණ ඇසුරින් විස්තර කිරීමේ හැකියාව ලබයි.

කාලවර්ෂය 02 යි

ඉගෙනුම් පල

- නිග්ගහිතය ද ව්‍යාකෘතියක් බව තේරුම් ගෙන නිග්ගහිත සන්ධි කාර්යය කරයි.
- නිග්ගහිත සන්ධි ප්‍රභේද නම් කර උදාහරණ දක්වයි.
- නිග්ගහිත සන්ධි පද බාහිරින් සොයා ඉදිරිපත් කරයි.
- නිර්දේශිත ග්‍රන්ථයෙන් නියම කරන ලද ඡේදයක් ඇසුරින් නිග්ගහිත සන්ධි පද උපුටා දක්වයි.

පාඩම් සැලසුම් සඳහා උපදෙස්

- යෝජිත ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රමය යටතේ දී ඇති උපදෙස් අනුගමනය කරමින් (පහත සඳහන් විෂය කරුණු ආවරණය වන පරිදි පාඩම අවසානයේ දී ශිෂ්‍යයා ඉගෙනුම් පල අත්පත් කර ගන්නා ආකාරයට පාඩම් සැලසුම් සකසා ගන්න.)

නිපුණතා මට්ටමට අදාළ විෂය කරුණුවල සංකීර්ණතාවය

- නිග්ගහිතය සම්බන්ධ වී සිදුවන ලෝප, ආදේශ, ආගම ආදී සන්ධි කාර්ය නිග්ගහිත සන්ධිය යනුවෙන් හඳුන්වන බව
- නිග්ගහිතය උදෙසා විවිධ සන්ධි කාර්ය යෙදීමෙන් නිග්ගහිත සන්ධිය සිදුවන අයුරු වගුව ඇසුරින් පෙන්වා දිය හැකි බව

යෝජිත ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රමය

- වගුව ඇසුරින් නිග්ගහිත සන්ධියේ ප්‍රභේද විස්තර කරන්න.
- පහත දැක්වෙන ආකාරයේ උදාහරණ පෙන්වා දෙන්න.
 1. කුංසි ආවරියො මම.
 2. ඉදමවොව හගවා.
 3. වක්ඛුං උදපාදි.
 4. වක්කංව වහතො පදං.
 5. එතං බුද්ධානසාසනං.
 6. අනුස්සරෙථ සම්බුද්ධං හයං තුම්භාක නො සීයා.
 7. යදනිච්චං තං දුක්ඛං.
 8. වාතො සෙලංව පබ්බතං.
 9. කුම්භුපමං කායමීමං විදික්ඛා.
 10. වක්ඛුං අනිච්චං.
- වාක්‍ය නිවැරදිව උච්චාරණය කරවන්න.
- ඉහත වාක්‍යවල සිංහල අර්ථය ප්‍රකට කරන්න.
- නිග්ගහිත සන්ධිපද උපුටා දක්වන්න.
- ඒවා විසන්ධි කරමින් සන්ධිකාර්යය පැහැදිලි කරන්න.
- නිග්ගහිත සන්ධියේ ප්‍රභේද ඇතුළත් වගුවක් පිළියෙල කරන්න.

තක්සේරුව හා ඇගයීම

- නිග්ගහිත සන්ධි ප්‍රභේද මතකයෙන් කියයි.
- නිග්ගහිත සන්ධි පද බැහැරින් සොයා ඉදිරිපත් කරයි.
- උද්ධෘත ඡේදයක නිග්ගහිත සන්ධි ප්‍රවර්ග කරයි.

- නිග්ගහිතයට වර්ගාන්තාදේශය සිදු වූ අවස්ථා උපුටා දක්වයි.
- නිග්ගහිතාගමය සිදු වූ අවස්ථා සඳහා නිදසුන් සපයයි.

ගුණාත්මක යෙදවුම්

- නිග්ගහිත සන්ධි විස්තර කෙරෙන වගුව ඩී.වී.ඩී. තැටිය

වැඩිදුර ගවේෂණය

- බාලාවතාරය, පාලි භාෂාවතරණය II පොත

පාලි සමාස

05 නිපුණතාව

පාලි භාෂාවේ සමාස, තද්ධිත හා කිතක හඳුනාගෙන භාවිත කරයි.

නිපුණතා මට්ටම

5.1 සමාස හඳුනාගෙන ප්‍රභේද හා ප්‍රයෝජන පෙන්වා දෙයි.

කාලච්ඡේද 04 යි.

ඉගෙනුම් පල

- සමාස යනු මොනවාදැයි පැහැදිලි කරයි.
- සමාස ප්‍රභේද නම් කරයි.
- අන්‍යෝන්‍ය සම්බන්ධය ඇති පද පමණක් සමාස වන බවට නිදසුන් ඉදිරිපත් කරයි.
- පද සමාස කිරීමේ ප්‍රයෝජන කවරේදැයි ලියා දක්වයි.
- ඒ ඒ සමාසයන්ට අයත් විශේෂ ලක්ෂණ පෙන්වා දෙයි.
- උද්ධෘත ඡේදවල සමාස පද උපුටා දක්වා ඒවා ප්‍රවර්ග කරයි.

පාඩම් සැලසුම් සඳහා උපදෙස්

- යෝජිත ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රමය යටතේ දී ඇති උපදෙස් අනුගමනය කරමින් (පහත සඳහන් විෂය කරුණු ආවරණය වන පරිදි පාඩම අවසානයේ දී ශිෂ්‍යයා ඉගෙනුම් පල අත්පත් කර ගන්නා ආකාරයට පාඩම් සැලසුම් සකසා ගන්න.)

නිපුණතා මට්ටමට අදාළ විෂය කරුණුවල සංක්ෂිප්තය

- සමාස යනු පද කෙටිකර ගැනීමක් බව.
- අන්‍යෝන්‍ය සම්බන්ධය ඇති වෙන් වෙන්ව පවත්නා වූ නාමපද දෙකක් හෝ ඊට වැඩි ගණනක් එක් විභක්තයන් පදයක් බවට පත් කිරීම සමාස නම් වන බව.
- අන්‍යෝන්‍ය පද සම්බන්ධය යනුවෙන් අදහස් කරනුයේ ලිඛිත, විභක්ති, වචන වශයෙන් ගැලපීම බව.
- නාම පදයක් තවත් නාමපදයක් සමග සමාස වීම මිස ක්‍රියාපදයක් සමග කිසි විටක සමාස නොවන බව.
- පද කිපයක් එක් කිරීමෙන් එක් පදයක් වීම සමාසයේ ප්‍රයෝජනයක් බව
- පද සංක්ෂිප්තවීම නිසා භාෂාවෙහි ව්‍යක්ත බවත් ඕණ්ඩා ගුණයක් ඇති වන බව
- සමාස වීමේ දී මූල පදයේ විභක්තිය ලොප් වී ශබ්ද ප්‍රකෘතිය පමණක් ඉතිරිවන බව
- සමාස පදය තනි පදයක් ලෙස ලිවිය යුතු බව
- සමාස පදයන්හි සම්බන්ධතාව අනුව පාලි භාෂාවේ සමාස වර්ග 6 ක් ඇති බව
 1. කම්මධාර සමාසය - විශේෂණ පදයක් විශේෂණ පදයක් සමග යෙදෙයි. (නිලුප්පලං)
 2. දිගු සමාසය - සංඛ්‍යාවාචී පදයක් විශේෂණය ලෙස යෙදෙයි (පඤ්චසීලං)
 3. තප්පුරිස සමාසය - පඨමා ආලපන හැර සෙසු විභක්තයන් නාම පද පර පදයක් හා සමාස වේ. (සරණගතො, බුද්ධභාසිතො)
 4. ද්වන්ද සමාසය - එකම ක්‍රියාවක් අපේක්ෂා කරන එක ම විභක්තියකට අයත් නාම පද දෙකක් හෝ වැඩි ගණනක් එක් කොට දක්වීම (සුරා ච අසුරා ච නරා ච උරගා ච යක්ඛා ච > සුරාසුරනරොරගනාගයක්ඛා)
 5. අව්‍යයිභාව සමාසය - අව්‍යය සංඛ්‍යාත උපසර්ගයක් හෝ නිපාතයක් පෙරටුව යෙදේ. (සමීපං නගරං > උපනගරං)
 6. බහුබිඛිති සමාසය - සමාස වන පදයන්ගෙන් අන්‍යපදයක් ප්‍රකාශයට පත්වේ. (ජිතානි ඉන්ද්‍රියානි යෙන සො > ජිතින්ද්‍රියො > බුද්ධො)

යෝජිත ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රමය

- පහත සඳහන් ගාථාව තාලයට ගායනා කර එහි එන සමාසපද පිළිබඳ විමසීමක් කරන්න. එවිට සුරාසුරනරොරගනාගයක්ඛා ගන්ධබ්බකින්නරමනුස්සපිසාව පෙනා මාතඛිගජගමකුරඛිගවරාහසීහා ව්‍යග්ඝච්ඡකච්ඡපතරච්ඡමිගස්සසොණා.
- පහත සඳහන් සමාස නොවූ වාක්‍ය පුවරුවක ලියා පුද්ගලනය කරන්න.
 1. වණ්ණෙන ගන්ධෙන ගුණෙන උපෙතං
 2. සුරා ච අසුරා ච නරා ච උරගා ච යක්ඛා ච

- 3. මහන්තෙ පුරිසෙ මහන්තං බොධිං උපසංකමන්තෙ මහන්තො පඨවි, මහන්තං රවං රවමානා කම්පි.
- 4. ධම්මස්ස කාමො මහන්තො රාජා බුද්ධස්ස සාසනං නිම්මලං අකාසි.
- එම වාක්‍ය නැවත සමාස කර ලියන අයුරු පෙන්වා දෙන්න.
 1. වණ්ණගන්ධගුණොපෙතං.
 2. එවං සුරාසුරනරොරගනාගයක්ඛා.
 3. මහාපුරිසෙ මහාබොධිමුපසඤ්ඤාමන්තෙ මහාපඨවි මහාරවං රවමානා කම්පි.
 4. ධම්මකාමො මහාරාජා බුද්ධසාසනං නිම්මලමකාසි.
- ඉහත 1 2 3 4 වාක්‍යාංශයන්හි පද කොපමණ ඇත්දැයි ගණනයට අවස්ථාව සලසා දෙන්න.
- සමාස කිරීමෙන් පදයන්ගේ කෙටි කිරීම සිදුවන හෙයින් උච්චාරණයෙහි පහසුවක් ඇතිබව පෙන්ව දෙන්න.
- සමාස පද භාවිතයෙන් භාෂාවේ ව්‍යක්ත බවක් ඇති වන බව පෙන්වා දෙන්න.
- විවිධ සමාස වර්ග අඩංගු පාලි ඡේදයක් කියවීමට සලස්වා සමාස පද වෙන්කොට සමාසය නම් කරන්න.
- තිකඛපඤ්ඤා සාරිපුත්තමොග්ගල්ලානා අමතදදං චතුසච්චං අභිණ්භං පකාසෙන්නා මොහතමං විද්ධංසෙන්නි.

මොහං එව කමං < මොහතමං (කම්මධාර සමාසය)
 චතුසච්චං < චන්තාරි සච්චානි (දිගු සමාසය)
 අමතදදං < අමතං දදං (තප්පුරිස සමාසය)
 සාරිපුත්තමොග්ගල්ලානා < සාරිපුත්තො ච මොග්ගල්ලානො ච (ද්වන්ද්‍ර සමාසය)
 තිකඛපඤ්ඤා < තිකඛා පඤ්ඤා යෙසං අපට්ඨි (බහුබිබිභි සමාසය)
 අභිණ්භං < අණ්භං අණ්භං පටිච්ච (අව්‍යයිභාව සමාසය)
- එක් එක් සමාසයට අදාළ විශේෂ ලක්ෂණ පෙන්වා දෙන්න.
- සමාස පද ඇතුළත් වාක්‍යය කිහිපයක් නිර්මාණය කරවන්න.

තක්සේරුව හා ඇගයීම

- නාමපද අතර මිස නාම හා ක්‍රියාපද අතර සමාස වීමක් සිදු නොවන බව පැහැදිලි කරයි.
- සමාස පද සහිත වාක්‍ය 10 ක් නිර්මාණය කරයි.
- ගද්‍ය හෝ පද්‍ය පාඨයක ඇති සමාස පද වෙන් කර දක්වයි.
- පාලි භාෂාවේ ඇති සමාස වර්ග නම් කරයි.
- ඒ ඒ සමාසයන්ට අයත් විශේෂ ලක්ෂණ පැහැදිලි කරයි.
- කම්මධාර සමාසය හා දිගු සමාසය අතර ඇති පද විෂමතා පැහැදිලි කරයි.
- තප්පුරිස සමාස ට නිදසුන් සපයයි.
- එක් සමාසයකට උදාහරණ 3 බැගින් වන සේ සියලු සමාස ඇතුළත් කොට වගුවක් නිර්මාණය කරයි.
- සමාස පද අසමාස කොට විභක්ති ගන්වා ලියයි.

ගුණාත්මක යෙදවුම්

- ආදර්ශන කථ / සුදු පුවරු
- නිර්දේශිත කෘති

වැඩිදුර ගවේෂණය

- බාලාවතාරය
- භාෂාවතරණය II පොත

පාලි තද්ධිත

05 නිපුණතාව

පාලි භාෂාවේ සමාස, තද්ධිත හා කිතක හඳුනාගෙන භාවිත කරයි.

නිපුණතා මට්ටම

5:2 තද්ධිත හඳුනාගෙන ප්‍රභේද හා ප්‍රයෝජන පෙන්වා දෙයි.

කාලච්ඡේද 04

ඉගෙනුම් පල

- තද්ධිත නම් කරයි.
- තද්ධිත යනු මොනවාදැයි හඳුන්වයි.
- තද්ධිත පද විශේෂණ වශයෙන් හා නාම වශයෙන් භාවිත වන බව පෙන්වා දෙයි.
- තද්ධිත පදවල ප්‍රයෝජන ලියා දක්වයි.
- වන්දනා ගාථාවල හමුවන තද්ධිත උපුටා දක්වයි.
- නිර්දේශිත ග්‍රන්ථාගත තද්ධිත උපුටා දක්වා ප්‍රභේදගත කරයි.

පාඩම් සැලසුම් සඳහා උපදෙස්

- යෝජිත ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රමය යටතේ දී ඇති උපදෙස් අනුගමනය කරමින් (පහත සඳහන් විෂය කරුණු ආවරණය වන පරිදි පාඩම අවසානයේ දී ශිෂ්‍යයා ඉගෙනුම් පල අත්පත් කර ගන්නා ආකාරයට පාඩම් සැලසුම් සකසා ගන්න.)

නිපුණතා මට්ටමට අදාළ විෂය කරුණුවල සංක්‍ෂිප්තය

- ඒ ඒ අර්ථයන්ට හා නාමයන්ට හිත වූ ප්‍රත්‍ය විශේෂය ඇසුරෙන් සාදා ගනු ලබන පද තද්ධිත යනුවෙන් හඳුන්වන බව
- තද්ධිත පද විශේෂණ වශයෙන් හා නාම වශයෙන් භාවිත කළ හැකි බව
- ප්‍රත්‍යයන්ගේ විවිධ අර්ථ අනුව තද්ධිත ප්‍රභේදගත වන බව

- 1 සාමඤ්ඤ තද්ධිතය (වසිට්ඨස්ස අපච්චං පොසො > වාසිට්ඨො)
- 2 භාව තද්ධිතය (සමණස්ස භාවො > සාමඤ්ඤං)
- 3 අව්‍ය තද්ධිතය (පඤ්චහි ආකාරෙහි > පඤ්චධා)

- නාම පදයේ විභක්ති ප්‍රත්‍යය ලොප් වන බව
- අවශ්‍ය තැන සන්ධි කාර්යය කළ යුතු බව
- තද්ධිත පද සෑදීමේ දී ආදි ස්වර වෘද්ධි වන බව

අ, ආ > ආ	(සමණ + ණෙර - සාමණෙර)
ඉ, ඊ > ඵ	(විනය + ඉක - වෙනයික)
උ, ඌ > ඔ	(උපගු + ණව - ඔපගව)

යෝජිත ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රමය

- පහත සඳහන් පාඨයන් කියවීමට සලස්වන්න.
 - මොග්ගල්ලානො** ඉද්ධිමන්තානං අග්ගො අහොසි.
සොතාපන්තො සත්තකක්කුං උප්පජ්ජති.
 - සාමණෙරො** පාතොව චුට්ඨාය වෙතියං සම්මජ්ජති.
අත්තනො හොගෙ වතුධා විභජෙය්‍ය.
- ඉහත පාඨවල එන තද්ධිත පද හඳුනා ගැනීමට අවස්ථාව සලසා දෙන්න.
- උද්ධාතයන්හි එන තද්ධිත පදවල ප්‍රකෘති ප්‍රත්‍යය වෙන් කරන්න.
- අපත්‍යාදි සාමාන්‍ය අර්ථ පැහැනන තද්ධිත නාම සාමඤ්ඤ තද්ධිත නම් වන බව දැන ගැනීම හා එහි කොටස් 4 ක් ඇති බව පෙන්වා දෙන්න.

අපච්ච තද්ධිතය	- වසිට්ඨ + ණ	> වාසිට්ඨො
අනෙකඝ්ථ තද්ධිතය	- නාවා + ණික	> නාවික
අත්ථාසු තද්ධිතය	- මෙධා + වි	> මෙධාවි

සංඛ්‍යා තද්ධිතය - චක්‍ර + ට > චක්‍රස්ථ

තක්සේරුව හා ඇගයීම

- තද්ධිත යනු මොනවාදැයි පැහැදිලි කරයි.
- තද්ධිත පද විශේෂණ වශයෙන් හා නාම වශයෙන් භාවිත වන අවස්ථාවන්ට නිදසුන් ඉදිරිපත් කරයි.
- තද්ධිත භාවිතයේ ප්‍රයෝජන කියයි.
- තද්ධිත ප්‍රභේද නම් කරයි.
- විවිධ තද්ධිත ප්‍රභේදවලට අයත් තද්ධිත පද 30 ක ලැයිස්තුවක් සකස් කරයි.
- තද්ධිත විග්‍රහ වන වාක්‍ය ලියයි.

ගුණාත්මක යෙදවුම්

- ඩී.වී.ඩී. පටය
- නිර්දේශිත ග්‍රන්ථ
- සකසන ලද පුවරු
- කළු/සුදු ලෑල්ල

වැඩිදුර ගවේෂණය

- පාලි භාෂාවතරණය II පොත

පාලි කිතක

05 නිපුණතාව

පාලි භාෂාවේ සමාස, තද්ධිත හා කිතක හඳුනාගෙන භාවිත කරයි.

නිපුණතා මට්ටම

5:3 කිතක හඳුනාගෙන ප්‍රභේද හා ප්‍රයෝජන පෙන්වා දෙයි.

කාලච්ඡේද 03

ඉගෙනුම් පල

- කිතක යනු මොනවාදැයි හඳුන්වයි.
- ධාතුචකට අගින් ප්‍රත්‍ය එක්කොට කිතක පද සාදා ගන්නා බව ප්‍රකාශ කරයි.
- කිතක නාම හා ක්‍රියා වශයෙන් භාවිත වන බව පෙන්වා දෙයි.
- කිතක (ක්‍රියා) කාල තුනක, වචන දෙකක පුරුෂ භේදය සහිතව යෙදෙන බව පැහැදිලි කරයි.
- කිතක ප්‍රභේද නම් කරයි.
- දෙන ලද ඡේදවල ඇති වර්තමාන,අතීත, ත්‍රෛකාලික කිතක පද උපුටා දක්වයි.

පාඩම් සැලසුම් සඳහා උපදෙස්

- යෝජිත ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රමය යටතේ දී ඇති උපදෙස් අනුගමනය කරමින් (පහත සඳහන් විෂය කරුණු ආවරණය වන පරිදි පාඩම අවසානයේ දී ශිෂ්‍යයා ඉගෙනුම් පල අත්පත් කර ගන්නා ආකාරයට පාඩම් සැලසුම් සකසා ගන්න.)

නිපුණතා මට්ටමට අදාළ විෂය කරුණුවල සංකීර්ණතාව

- කිතක යනු ප්‍රත්‍යාර්ථ නාම විශේෂයක් බව
 හස + (අ)ත්ත > හසත්ත, (හසන්තො පුරිසො)
 හස + මාන > හසමාන (හසමානා ඉත්ථී)
- කිතකයක් නාමයක් හා ක්‍රියාවක් ලෙස භාවිත කළ හැකි බව
 කතං කරණීයං
 පහාතබ්බං පහීනං

- කිතක පද නාමපද මෙන් වර්තමාන බව.

එකවචන	බහුවචන
හසන්තො	හසන්තා (පඨමා)
යාවකෙන	යාවකෙහි, යාවකෙහි (තතියා)
ආගතස්ස	ආගතානං (ඡට්ඨී)
ජාතමිහි	ජාතෙසු (සත්තමී)

- කිතකයන්ගේ විවිධ ප්‍රභේද ඇතිබව.
 - ත්‍රෛකාලික කිතක - තබ්බ, අතීය (කත්තබ්බ, කරණීය)
 - වර්තමාන කිතක - (අ)ත්ත, මාන (ගච්ඡත්ත, ගච්ඡමාන)
 - අතීත කිතක - ත, (මත, තුට්ඨ)
 - අනාගත කිතක - ඊ, ස්සං, (ගාමී, කරිස්සං)

යෝජිත ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රමය

- පහත සඳහන් ආකාරයේ ගාථා පාඨ ඉදිරිපත් කොට කිතක පිළිබඳ හඳුන්වා දෙන්න.
 - තිට්ඨං වරං නිසින්නො වා - සයානො වා යාවකස්ස විගතමිද්ධො එතං සතිං අධිට්ඨෙය්‍ය - බ්‍රහ්මමේතං විහාරං ඉධමාහු.
 - කරණීයමඤ්ඤාසලෙන.
 - පබ්බජිතෙන අභිණ්භං පච්චවෙකිතබ්බං.
 - රමණීයානි අරඤ්ඤානි.
 - කත්තබ්බං කුසලං වරිතබ්බං බ්‍රහ්මචරියං.
 - මොදමානා අභික්කාමුං.
- එකී පාඨ පුවරුවක ලියා ප්‍රදර්ශනය කරන්න
 - කිතක පදයන්හි ධාතුව හා ප්‍රත්‍යය වෙන් කොට දක්වන්න
 - නිර්දේශිත ග්‍රන්ථවල ඇති වෙනත් කිතක උපුටා දක්වා අර්ථ ගන්වන්න.

තක්සේරුව හා ඇගයීම

- කිතක හඳුන්වයි.
- කිතක පද උපුටා දක්වයි.
- කිතක පද නිර්මාණය කරයි.
- කිතක ප්‍රභේද නම් කරයි.
- කිතක පද විග්‍රහ කරයි.
- කිතක පද යොදා වාක්‍ය නිර්මාණය කරයි.

ගුණාත්මක යෙදවුම්

- නිර්දේශිත ග්‍රන්ථ, සී.වී.සී. පටය, පාලි භාෂාව හා රචනය

වැඩිදුර ගවේෂණය

- පාලි භාෂාවතරණය II පොත

පාලි කාරක

06 නිපුණතාව

කාරක, නිපාත, උපසර්ග හඳුනාගෙන භාවිත කරයි.

නිපුණතා මට්ටම

- 6.1 කාරක භාවිතය හඳුන්වයි.
- 6.2 කාරක විග්‍රහ කරයි.

කාලච්ඡේද 06

ඉගෙනුම් පල

- කාරක නම් වූ ව්‍යාකරණාංගය හඳුන්වයි.
- කාරක හය නම් කරයි, උදාහරණ දක්වයි.
- විභක්ති ප්‍රයෝග භාවිත කරමින් වාක්‍ය රචනයෙහි යෙදෙයි.

පාඩම් සැලසුම් සඳහා උපදෙස්

- යෝජිත ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රමය යටතේ දී ඇති උපදෙස් අනුගමනය කරමින් (පහත සඳහන් විෂය කරුණු ආවරණය වන පරිදි පාඩම අවසානයේ දී ශිෂ්‍යයා ඉගෙනුම් පල අත්පත් කර ගන්නා ආකාරයට පාඩම් සැලසුම් සකසා ගන්න.)

නිපුණතා මට්ටමට අදාළ විෂය කරුණුවල සංක්ෂිප්තය

- කාරක යන්තෙහි අර්ථය පැහැදිලි කිරීම හා කාරක විභක්ති නම් කළ යුතු බව
- කාරකයෙන් ක්‍රියාවක් නිෂ්පාදනය වන බැවින් එම විභක්ති කාරක නම් ලබන බව
 - බුද්ධෙත ධම්මො දෙසිතො.
 - භික්ඛු ධම්මං සුඤ්ඤාති.
 - පුරිසො භඤ්ජන පහරති.
 - දායකො භික්ඛුස්ස වීචරං දෙති.
 - ඵලානි රුක්ඛම්භා පතන්ති.
 - මඤ්ඤෙ මඤ්ඤෙ නිසීදති.
- ඉහත දැක්වෙන වාක්‍ය ආශ්‍රයෙන් ක්‍රියා නිෂ්පාදනයට කාරක දායක වන අයුරු පෙන්වා දිය යුතුබව.
 - බුද්ධෙත යන කර්තෘ කාරකයෙන් දෙසිතො යන කිතක ක්‍රියාව ද.
 - භික්ඛු යන කර්ම කාරකයෙන් සුඤ්ඤාති යන ආධ්‍යාත පදය ද.
 - භඤ්ජන යන කරණ කාරකයෙන් පහරති යන ආධ්‍යාත පදය ද.
 - භික්ඛුස්ස යන සම්ප්‍රදාන කාරකයෙන් දදාති යන ආධ්‍යාත පදය ද.
 - රුක්ඛම්භා යන අපාදාන කාරකයෙන් පතති යන ආධ්‍යාත පදය ද.
 - මඤ්ඤෙ යන ආධාර කාරකයෙන් නිසීදති යන ආධ්‍යාත පදය ද ගම්‍ය වේ.
- නිපාත උපසර්ග හෝ ධාතු යෙදීම නිසා සාමාන්‍ය විභක්ති ක්‍රමය ඉක්මවා විශේෂ විභක්තියක් ගැනීම උපපද විභක්ති ලෙස සැලකෙන බව.
 - මාතා ධීතුයා සද්ධිං ගච්ඡති.
 - නමො තස්ස භගවතො.
 - භික්ඛු විහාරං අධිවසති.
- ඉහත සඳහන් වාක්‍යයන්හි සද්ධිං යන (නිපාතය) උපපදය නිසා තතියා විභක්ති රූපය ද, නමො යොගය නිසා චතුස්ථිය ද, අධිවසති යන ආධ්‍යාතයෙහි අධි යන උපසර්ගය නිසා විහාරෙ යන්න විහාරං යන දුතියා රූපයන් ද සිටියි. එවිට උපපද විභක්ති ලෙස හඳුන්වන බව
- ඒ ඒ විභක්තිවල අර්ථය හැර වෙනත් විශේෂ අර්ථ ද විභක්තිවලින් ප්‍රකාශ වන බව
- අත්‍යන්ත සංයෝගයේ දුතියා.
 - සරදං නදී රමණියා හොති.
 - යොජනං දීසො හොති පබ්බතො.

- ද්විකර්මක ධාතු යෝගයෙහි දී පංචමී විභක්ති අර්ථයෙහි දුතියාව යෙදෙන බව
 - ආවරියො සිස්සං පඤ්භං ප්‍රච්ඡති (ගුරුවරයා ශිෂ්‍යයාගෙන් ප්‍රශ්නයක් අසයි.)
- භාව සත්තමී, නිර්ධාරණාර්ථයේ ඡට්ඨි හෝ සත්තමී, තදාර්ථයේ චතුස්ථී වැනි විභක්ති ප්‍රයෝග හඳුන්වා දිය යුතු බව

යෝජිත ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රමය

- විෂය කරුණු යටතේ සංග්‍රහ කළ වාක්‍ය පුවරුවේ ලියා ඒවායේ කාරක ප්‍රයෝග නම් කරන්න.
- නිර්දේශිත ග්‍රන්ථවල උපපද විභක්ති සහිත වාක්‍ය උපුටා දක්වන්න.
- කාරක නම් කර උදාහරණ විස්තර කරන්න.
- ගුරුවරයා විසින් දෙන ලද වාක්‍යවල කාරක නම් කරන්න.

තක්සේරුව හා ඇගයීම

- කාරක යන්න හඳුන්වයි.
- කාරක විභක්ති නම් කරයි.
- කාරකාර්ථය පැහැදිලි වන සේ නිර්දේශිත කෘති ඇසුරෙන් කාරක හයට ම උදාහරණ දක්වයි.
- උපපද විභක්ති උදාහරණ දෙමින් පැහැදිලි කරයි.
- විශේෂ විභක්ති ප්‍රයෝග උදාහරණ දෙමින් පැහැදිලි කරයි.

ගුණාත්මක යෙදවුම්

- පාලි ව්‍යාකරණ විවරණය, මයිලෑවේ සිරිනිවාස නාහිමි
- පාලි භාෂාව 10, 11 ශ්‍රේණි, අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව
- ඡටි කාරකයට උදාහරණ ඇතුළත් වගුවක්
- කළු හෝ සුදු ලෑල්ල

වැඩිදුර ගවේෂණය

- බාලාවතාරය
- පාලි භාෂාව හා රචනය

පාලි නිපාත හා උපසර්ග

06 නිපුණතාව

කාරක, නිපාත, උපසර්ග හඳුනාගෙන භාවිත කරයි.

නිපුණතා මට්ටම

- 6.3 නිපාත භාවිතය හඳුන්වයි.
- 6.4 උපසර්ග භාවිතය හඳුන්වයි.
- 6.5 නිපාත, උපසර්ග විග්‍රහ කරයි.

කාලච්ඡේද 03

ඉගෙනුම් පල

- පාලි භාෂාවේ ඇති විවිධ නිපාත පද නම් කරයි.
- නිපාත පද හා උපසර්ග පද හඳුන්වයි.
- නිපාත පද යොදා වාක්‍ය ලියයි.
- සමීපව යෙදීම යන අරුතින් නාම හා ක්‍රියා පදවලට මූලික උපසර්ග යෙදෙන බව හඳුනා ගෙන එහි භාවිතය සඳහා නිදසුන් සපයයි.
- උපසර්ග පිළිබඳ දැනුම ලේඛන කාර්යයේදී උපයෝගී කර ගනියි.
- උපසර්ග 20 ම ලියා දක්වයි.
- නිපාත හා උපසර්ග පද වෙන් කොට දක්වයි.

පාඩම් සැලසුම් සඳහා උපදෙස්

- යෝජිත ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රමය යටතේ දී ඇති උපදෙස් අනුගමනය කරමින් (පහත සඳහන් විෂය කරුණු ආවරණය වන පරිදි පාඩම අවසානයේ දී ශිෂ්‍යයා ඉගෙනුම් පල අත්පත් කර ගන්නා ආකාරයට පාඩම් සැලසුම් සකසා ගන්න.)

නිපුණතා මට්ටමට අදාළ විෂය කරුණුවල සංකීර්ණතාව

- නිපාත පද හා උපසර්ග පද සහිත වාක්‍ය පුවරුවේ ලියා පැහැදිලි කළ යුතු බව.
- නිපාත හා උපසර්ග පදවල වෙනස පෙන්වා දිය යුතු බව.
- නිපාත හා උපසර්ග යන ව්‍යාකරණාංගවල අර්ථය පැහැදිලි කර දිය යුතු බව.
- ප්‍රකට උදාහරණ ආශ්‍රයෙන් නිපාත උපසර්ග හඳුන්වා දිය යුතු බව.
 - අලං ආචුසො මා සොච්ඡු මා පරිදෙච්ඡු.
 - හඤ්ඤානි භික්ඛවෙ ආමන්තයාමි.
 - යාවතක්චස්ස කායො තාවතක්චස්ස බ්‍යාමො.
 - නො වෙ මං අනුස්සරෙය්‍යාථ.
 - සන්දිට්ඨිකො අකාලිකො එහිපස්සිකො ඔපනයිකො පච්චන්තං චේදිතබ්බො විඤ්ඤාහිති.
- ඉහත සඳහන් ආකාරයේ පාඨවල නිපාත හා උපසර්ග සෙවීමට උනන්දු කළ යුතු බව
- නිර්දේශිත කාලීනවලින් තෝරාගත් ඡේදවල නිපාත හා උපසර්ග උපුටා දැක්විය යුතු බව
- නිපාත යන්තෙහි අර්ථය පැහැදිලි කොට වැකිවල ඒවා යෙදෙන අයුරු පැහැදිලි කිරීමට නිදසුන් දැක්විය යුතු බව
- විවිධාර්ථවත් නිපාත, උපසර්ග පෙන්වා දිය යුතු බව
- නිපාත භාවිතයෙන් පාලි භාෂා ශෛලිය මතුවන ආකාරය දැක්වීමට රචනයක් ලිවිය යුතු බව

යෝජන ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රමය

- අත්වැලෙහි එන නිදසුන් උපයෝගී කර ගෙන නිපාත උපසර්ග භාවිතය පෙන්වා දෙන්න.
- නිපාත හා උපසර්ග ඇසට හුරුවීමට, මතකයට හා භාවිතයට ගන්නා ආකාරය පැහැදිලි කරන්න
- ක්‍රියා පදවල මූල උපසර්ග යෙදෙන ආකාරයත් වැකිවල මූල මැද, අග නිදහස්ව නිපාත යෙදෙන අයුරුත් පැහැදිලි කරන වග දෙකක් වෙන වෙනම සකස් කර පෙන්වා දෙන්න.
- අර්ථයට අනුගත වීම, අර්ථය වෙනස් කිරීම, අර්ථයට විරුද්ධවීම හා අර්ථය අලංකාර කිරීම යන කාර්යයන් සඳහා උපසර්ග යෙදෙන බව පෙන්වාදීම.
- නිර්දේශිත කෘතියක එන නිපාත හා උපසර්ග පද උපුටා දැක්වීම.

තක්සේරුව හා ඇගයීම

- අධිගච්ඡති, අනුගච්ඡති, අපගච්ඡති, විසංවදනි, සංවදනි, විවදනි, උපවදනි යන ක්‍රියාපදවල පදරුත් නිවැරදිව දක්වයි.
- එපා, වැඩක් නැත, හොඳයි, එසේය, බොහෝ කල්, එකල්හි, එතැන් පටන්, යනාදි පදාර්ථ පැහැදිලි වන පාලි නිපාත පද ලියා දක්වයි.
- නිපාත හා උපසර්ග පද යොදා වාක්‍ය නිර්මාණය කරයි.
- උපසර්ග පද 20 ලියා දක්වයි.
- උපසර්ග හා නිපාතවල ප්‍රයෝජන ලියා දක්වයි.
- නිර්දේශිත ග්‍රන්ථාගත නිපාත හා උපසර්ග පද උපුටා දක්වයි.
- පාලි ඡේදයක හමු වන නිපාත උපසර්ග සලකුණු කරයි.

ගුණාත්මක යෙදවුම්

- නිර්දේශිත ග්‍රන්ථ
- භාෂාවකරණය
- ඩී.වී.ඩී. පටය
- ආදර්ශ පුවරු

වැඩිදුර ගවේෂණය

- බාලාවතාරය
- පාලි භාෂාවකරණය II පොත
- පාලි භාෂාව හා රචනය

ගද්‍ය පරිවර්තන

07.නිපුණතාව

නිර්දේශිත පාලි පද, වාක්‍ය හා ඡේද අර්ථවබෝධය ඇති ව පරිවර්තනය කරයි.

නිපුණතා මට්ටම

- 7.1 නිර්දේශිත ග්‍රන්ථාගත පාලි පද, වාක්‍ය හා ඡේද මාධ්‍ය භාෂාවට පරිවර්තනය කරයි.
- 7.2 නිර්දේශිත ග්‍රන්ථාගත පද, වාක්‍ය හා ඡේද පාලි භාෂාවට පරිවර්තනය කරයි.
- 7.3 නිර්දේශිත ග්‍රන්ථාගත පාලි පද හා යෙදුම් හඳුනා ගෙන ඒවායේ විශේෂ ලක්ෂණ පෙන්වා දෙයි.

කාලච්ඡේද 17 යි.

ඉගෙනුම් පල

:-

- විභක්ති අර්ථය ප්‍රකටවන පරිදි නාම හා ආධ්‍යාන පද මාධ්‍ය භාෂාවට පරිවර්තනය කරයි.
- කර්තෘ කර්ම, ක්‍රියා සහිත වාක්‍ය මාධ්‍ය භාෂාවට නගයි.
- පාලි ඡේද නිවැරදිව උච්චාරණය කරයි.
- දුරවබෝධ වචන පැහැදිලි කර ගනිමින් පරිවර්තනයේ යෙදෙයි.
- සංවාදාත්මක අවස්ථා නිරූපනය කරයි.
- පාඨවල එන පදවල ව්‍යාකරණ විභාග කොට දක්වයි.

පාඩම් සැලසුම් සඳහා උපදෙස්

- යෝජිත ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රමය යටතේ දී ඇති උපදෙස් අනුගමනය කරමින් (පහත සඳහන් විෂය කරුණු ආවරණය වන පරිදි පාඩම් අවසානයේ දී ශිෂ්‍යයා ඉගෙනුම් පල අත්පත් කර ගන්නා ආකාරයට පාඩම් සැලසුම් සකසා ගන්න.)

නිපුණතා මට්ටමට අදාළ විෂය කරුණුවල සංක්ෂිප්තය

- ගද්‍යය යනු කුමක් දැයි හඳුනාගත යුතු බව
- ගද්‍යය අර්ථවබෝධය පහසු කරවන බව
- ගද්‍ය ඡේදයේ පදයන්හි විශරණ විභාග කළ යුතු බව
- අර්ථවබෝධය පහසුවන පරිදි උක්තාධ්‍යාන පද ගලපා ගත යුතු බව
- ගද්‍ය පාඨ නිවැරදිව උච්චාරණය කළ යුතු බව
- සන්ධි පද, සමාස පද, තද්ධිත පද හා ආධ්‍යාන පදවල ව්‍යාකරණ හඳුනා ගනිමින් අර්ථය ප්‍රකාශ කළ යුතු බව

යෝජිත ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රමය

- මනා උච්චාරණයෙන් යුතු ව ගද්‍ය පාඨ කියවන්න.
- දෙබස් උච්චාරණ විධි ශ්‍රවණය කිරීමට සලස්වන්න
- සිසුන් ලවා පාලි පාඨ කියවා අර්ථ ගන්වන්න.
- දුරවබෝධ පදවල අර්ථය පැහැදිලි කර දෙන්න.
- පාලි පාඨයන් හි සරල අර්ථය පැහැදිලි කරන්න.
- පාලි පාඨයන්හි එන සන්ධි, සමාස පද උපුටා දක්වන්න.
- කතා පුවතේ එන ආදර්ශ වර්තායනය කරවන්න.

තක්සේරුව හා ඇගයීම

- පාඩමේ සරල සිංහල අර්ථය පැහැදිලි කරයි.
- ඡේදයේ ප්‍රකාශිත හරධර්ම ගෙනහැර දක්වයි.
- කතා පුවත නාට්‍යානුසාරයෙන් ඉදිරිපත් කරයි.
- පාඨයේ එන සන්ධි සමාස පද උපුටා දක්වයි.
- ව්‍යාකරණ විභාග කරයි.

ගුණාත්මක යෙදවුම්

- නිර්දේශිත ග්‍රන්ථාගත ඡේද හා පාලි භාෂාවකරණයෙන් උපුටා ගත් කොටස්, ඩී.වී.ඩී. පටය

වැඩිදුර ගවේෂණය

- නිර්දේශිත ග්‍රන්ථ

පද්‍ය පරිවර්තන

08 නිපුණතාව

නිර්දේශිත පාලි පද්‍යයන්හි අර්ථය අවබෝධ කොටගෙන මාධ්‍ය භාෂාවට පරිවර්තනය කරයි.

නිපුණතා මට්ටම

8:1 පාලි ගාථාවක අන්වය ලියා දක්වයි.

8:2 පාලි ගාථා පංතියක සාරාංශය ලියා දක්වයි

8:3 නිර්දේශිත පද්‍යයන්හි ව්‍යාකරණ ලක්ෂණ පැහැදිලි කරයි.

කාලච්ඡේද 17 යි.

ඉගෙනුම් පල

- පාද සහිත පද සමූහය පද්‍යය නම් වන බව අවබෝධ කරගනියි.
- ගද්‍යය ඉක්මවා ගිය රිද්මයක් තාලයක් පද්‍යයෙහි ඇති බව ප්‍රකාශ කරයි.
- පාලි පද්‍ය රසාස්වාදයට පෙර අන්වය හා අර්ථය දකුණු බව තේරුම් ගනියි.
- පද්‍යයක් විරිතට රිද්මයට ගායනා කිරීමේ හැකියාව ලබයි.
- නියමිත පද්‍යයන්හි සරල අදහස වාචිකව ඉදිරිපත් කරයි.
- නිර්දේශිත පද්‍යයන්හි එන ධර්මාර්ථයන්හි වටිනාකම පිළිබඳ කථාවක් කරයි.
- පද්‍යයන්හි දැක්වෙන පද්‍යයන්හි ව්‍යාකරණ විභාග කොට දක්වයි.

පාඩම් සැලසුම් සඳහා උපදෙස්

- යෝජිත ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රමය යටතේ දී ඇති උපදෙස් අනුගමනය කරමින් (පහත සඳහන් විෂය කරුණු ආවරණය වන පරිදි පාඩම් අවසානයේ දී ශිෂ්‍යයා ඉගෙනුම් පල අත්පත් කර ගන්නා ආකාරයට පාඩම් සැලසුම් සකසා ගන්න.)

නිපුණතා මට්ටමට අදාළ විෂය කරුණුවල සංක්ෂිප්තය

- පද්‍ය පාඨ ගායනයේදී විවිධ තාලවලට හා රිද්මයානුකූලව ගායනා කළ යුතු බව
- ගද්‍යය හා පද්‍යය අතර වෙනස පැහැදිලි කළ යුතු බව
- පාලි භාෂාවේ නාම හා ආබ්‍යාක පද පද්‍යයක මූල මැද, අග අවිශේෂයෙන් යෙදෙන බව
- පද්‍ය පරිවර්තනයේදී විභක්තියට, වචනයට යෝග්‍ය පරිදි අන්වය පෙළගස්වා ගත යුතු බව
- නිර්දේශිත පද්‍යයන්හි එන ව්‍යාකරණ විභාග කළ යුතු බව
- ධර්මාර්ථ අවබෝධ කළයුතු බව
 - ගාථාවේ අන්වය සකස් කර ගැනීම.
(අහං) අනෙක කුසුමෙක බුද්ධං පුපේමි, එතෙන පුඤ්ඤෙන මොක්ඛං ලභාමි,
යථා ඉදං පුප්ඵං මිලායාති, තථා ඉදං මෙ කායො විනාසභාවං යාති.
 - (මම) මේ මලින් බුදුන් පුදමි. මේ පිනෙන් නිවන් ලබමි. යම්සේ මල මැලවේ ද එසේම මාගේ ශරීරය විනාශයට යයි.
- පරිවර්තන කාර්යයේදී විභක්තියට හා වචනයට යෝග්‍ය වන පරිදි පද්‍යයන්හි අර්ථය පෙළ ගස්වා ගත යුතු බව
- නිර්දේශිත පද්‍යයන්හි එන සන්ධි, සමාස, ආබ්‍යාක පද්‍යයන්හි ව්‍යාකරණ ලක්ෂණ හඳුනා ගත යුතු බව

නිර්දේශන වගුව

සන්ධි	සමාස	ආධ්‍යාත	නිපාත
කුසුමෙනනෙන	තිලොකදීපං	ලහාමි	යථා
ගුණොපෙතං	වණ්ණගණ්ඨ	මිලායාති	තථා
ඉදම්මෙ	කුසුමසන්තතිං	සුජයාමි	

- නිර්දේශිත සුවිශේෂී පද්‍ය වනපොත් කිරීම හා ඒවායේ අන්තර්ගත ධර්මාර්ථ අවබෝධ කරගත යුතු බව.
- පූජෙමි බුද්ධං.... යනාදී ගාථාවේ ඇතුළත් අනිත්‍යතා දර්ශනය හා මරණානුස්මෘතිය අවබෝධ කර ගැනීම.

යෝජිත ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රමය

- බුද්ධවන්දනාව කෙරෙන අවස්ථාවක දර්ශනයක් ඉදිරිපත් කර සිසුන්ගෙන් ඒ පිළිබඳ විමසීමෙන් පාඩමට ප්‍රවේශ වීම
- ගුරුවරයා විසින් ගාථා පාඨ නිවැරදිව රිද්මයානුකූලව ගායනා කිරීම
- ගාථා ගායනය අනුකරණයට සිසුන්ට අවස්ථාව ලබාදීම
- ගාථා පාඨයන්හි සරල අදහස පැහැදිලි කරදීම
- අන්වය සකස් කිරීමට සිසුන් යොමු කර නිරවද්‍යතාව පරීක්ෂා කර ප්‍රතිපෝෂණය කිරීම
- සුවිශේෂී පදයන්හි ව්‍යාකරණ ලක්ෂණ හඳුනා ගැනීමට සැලැස්වීම
- දුෂ්කර පදවල අර්ථය සපයා ගැනීම
- අදාළ පදයන්හි පද අතර වූ සන්ධි, සමාස, ක්‍රියාපද උපුටා දැක්වීම හා වර්ග කිරීම
- පද්‍ය පන්තියේ සාරාංශය ඉදිරිපත් කිරීම
- සුවිශේෂී ගාථාපාඨ වනපොත් කරවීම

තක්සේරුව හා ඇගයීම

- පද්‍ය පංතියේ සරල අර්ථය ලියා දක්වයි.
- පද්‍යයන්හි අන්වය සකසයි.
- පදානුපදික පරිවර්තනයක් කරයි.
- ධර්මාර්ථ උපුටා දක්වයි.
- ව්‍යාකරණ විභාග දක්වයි.

ගුණාත්මක යෙදවුම්

නිර්දේශිත පාලි පද්‍ය පාඨ ගවේෂණ

වැඩිදුර ගවේෂණ

නිර්දේශිත ග්‍රන්ථ ඇමුණුම

තක්සේරුව හා ඇගයීම

හැඳින්වීම

පන්ති කාමරය තුළ ඵලදායී ඉගෙනුම් අත්දැකීම් සංවිධානය කිරීම පිණිස ගුරු මහත්ම මහත්මීන් සිසුන් ලබා සිටින ප්‍රාථමික මට්ටම් සහ ඔවුන් මුහුණපා සිටින ඉගෙනුම් දුෂ්කරතාවන් පිළිබඳ සුවිශේෂී ලෙස අවබෝධ කරගෙන සිටීම අත්‍යවශ්‍යය. එය එක් එක් ශිෂ්‍යයා හට ගැලපෙන ආකාරයේ ඉගෙනුම් අත්දැකීම් සංවිධානය කිරීම බෙහෙවින් ප්‍රයෝජනවත් වේ. මෙම පුළුල් අරමුණෙන් යුතුව පන්ති කාමරය තුළ සිසුන්ගේ ප්‍රගතිය පිළිබඳ නිරන්තරයෙන් තොරතුරු රැස්කිරීමේ ක්‍රියාවලිය තක්සේරු කිරීම යනුවෙන් සරලව හඳුන්වාදිය හැකිය.

තක්සේරු කිරීමේ විවිධ භාවිතයන් ඇත. තේරීම් කාර්ය, ස්ථාපන කාර්ය, පර්යේෂණ කාර්ය, ඒ අතරින් ප්‍රධානය. එහෙත් පන්ති කාමරය තුළ ගුරුවරයෙකුට සිසුන්ගේ ඉගෙනීමේ ගැටළු අනාවරණය කරගෙන අපේක්ෂිත ඉගෙනුම් මට්ටම් කරා සිසුන් නියාමනය කිරීම සඳහා අත්‍යවශ්‍ය මාර්ගෝපදේශ ලබාදීම පිණිස එය ප්‍රයෝජනවත් වේ. තක්සේරු කිරීම පන්ති කාමරය තුළ ක්‍රියාත්මක විය යුත්තේ එම පුළුල් අරමුණෙන් යුතුවය.

පන්ති කාමරය තුළ කරනු ලබන තක්සේරු කිරීමේ ක්‍රියාවලිය දෙයාකාරයකට ක්‍රියාත්මක කළ හැකිය. එනම් (i) සිසුන්ගේ ප්‍රගතිය හා ඉගෙනුම අඛණ්ඩ ලෙස සිදුවන ආකාරයට ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ (ii) වසරක්, වාරයක්, පාඩම් ඒකකයක්, තේමාවක් සම්පිණ්ඩිත ආකාරයට තක්සේරු කිරීමත් ය. මෙම ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ සෑම ඉගෙනුම් නිපුණතා මට්ටමක් අවසානයේ ම එම පාඩමින් සිසුන් විසින් සංවර්ධනය කරගත යුතු කුසලතා සැලකිල්ලට ගෙන තක්සේරු කිරීමේ නිර්ණායක ඉදිරිපත් කර ඇති. පහත දැක්වෙන්නේ ඒ සඳහා උදාහරණයකි.

නිපුණතා මට්ටම 2.5 :- “ත, එත” ශබ්ද ලිංගත්‍රයෙහි වර්තනයයි.

තක්සේරුව හා ඇගයීම් නිර්ණායක

1. “ත, එත” ශබ්ද ලිංගත්‍රයෙහි ස්මරණයෙන් වර්තනයයි.
2. නිර්දේශිත උද්ධෘතයන්හි එන “ත, එත” ශබ්ද රූප තෝරා ලියයි.
3. තෝරාගත් රූපවල විභක්තිය, ලිංගය, වචනය නම් කරයි.
4. වන්දනා ගාථාවල දක්නට ලැබෙන “ත” “එත” ශබ්දරූප උපුටා දක්වයි.

පන්ති කාමරය තුළ ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය ක්‍රියාත්මක කරන අතරතුර මෙම ඉගෙනුම් මට්ටම් කරා සිසුන් පැමිණ තිබේ ද?. නැතහොත් ඔවුන් දුෂ්කරතාවන් පෙන්නුම් කරන්නේ ද? යන්න හඳුනා ගනිමින් කටයුතු කිරීමට ගුරුවරයෙකුට පුළුවන. මෙවැනි සම්භවන තක්සේරු කිරීමේ ක්‍රියාවලියකදී ගුරුවරයෙකුට සිසුන් හඳුනා ගැනීම පිණිස, සිසුන්ගේ වැඩ නිරීක්ෂණය කිරීම හා සිසුන් සමග සාකච්ඡා කිරීම වැනි අවිධිමත් තක්සේරු කිරීමේ ක්‍රම භාවිතයට ගත හැකිය. එයට අමතරව රචනා ලියවීම පෙළපොතේ අභ්‍යාසවලට දෙන පිළිතුරු ඇගයීමට ලක්කිරීම වැනි ක්‍රමවේදයන් ද භාවිතයට ගත හැකිය. එසේම දෙවනුවට සඳහන් කළ සම්පිණ්ඩිත තක්සේරු කිරීම සඳහා මාසයක්, වාරයක්, අවුරුද්දක් අවසානයේ පවත්වන පරීක්ෂණ හෝ මෙම ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ ඉදිරිපත් කොට ඇති ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ ආධාරකය නිදර්ශකයක් ලෙස භාවිත කරමින් සකස් කරගන්නා ආධාරක යොදා ගත හැකිය.

සිසුන් තක්සේරු කිරීම සඳහා පරීක්ෂණ යොදාගන්නා විට තමා විසින් ම සකස් කරගනු ලබන පරීක්ෂණ උපයෝගී කරගන්නේ නම් වඩාත් ඵලදායී වනු ඇත. පන්ති කාමරය තුළ කරන සිසු ප්‍රගතිය තක්සේරු කිරීම පිණිස වඩාත් වලංගුතාවකින් යුක්ත වන්නේ අදාළ ගුරුවරුන් විසින් සකස් කර ගනු ලබන පරීක්ෂණයය. ගුරු මහත්ම මහත්මීන් ඒ සඳහා අවශ්‍ය දැනුම, ආකල්ප, කුසලතා වර්ධනය කර ගත යුතුය.

මෙම පසුබිම යටතේ පන්ති කාමරය තුළ කෙරෙන සිසු ප්‍රගතිය තක්සේරු කිරීම මගින් සිසුන් හොඳින් හඳුනා ගෙන එක් එක් සිසුවාට ගැලපෙන ආකාරයේ ඉගෙනුම් අත්දැකීම් ලබා දී, අපේක්ෂිත ඉගෙනුම් ඵල කරා ඔවුන් නියාමනය කළ යුතුය.

එක් එක් නිපුණතා මට්ටම්වලට අදාළව ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය සංවිධානය කරගත යුතු අනුපිළිවෙල සහ ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ එක් ආධාරකයක් නිදර්ශකයක් ලෙස මෙම ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයෙන් ඉදිරිපත් කොට ඇත. එය අනුසාරයෙන් ඒ ඒ වාරවලට ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ ආධාරක ගුරුවරයා විසින් ම උචිත පරිදි සකස් කර ගතයුතුය.

ඒ ඒ වාර සඳහා ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය සංවිධානය කර ගත යුතු අනුපිළිවෙළ (නිපුණතා මට්ටම් අනුව)

වාරය	ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය සංවිධානය කරගත යුතු නිපුණතා මට්ටම්වල අනුපිළිවෙළ	ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ ආධාරක		
		1 වන ඇගයීම් අවස්ථාව	2 වන ඇගයීම් අවස්ථාව	3 වන ඇගයීම් අවස්ථාව
1 වාරය	1.1	1.1	3.1	4.1
	1.2	1.2	3.2	4.2
	1.3	1.3	3.3	4.3
	1.4	1.4	3.4	4.4
	1.5	1.5	3.4	
	1.6	1.6	3.5	
	2.1	2.1	3.6	
	2.2	2.1		
	2.3	2.2		
	2.4	2.3		
	2.5	2.4		
	3.1,	2.4		
	3.2,	2.5		
	3.3			
	3.4			
	3.5			
3.6				
4.1				
4.2				
4.3				
4.4				
2 වාරය	4.5	4.5	5.1	6.1
	4.6	4.6	5.2	6.2
	4.7	4.7	5.3	6.3
	5.1			6.4
	5.2			6.5
	5.3			7.1
	6.1			
	6.2			
	6.3			
	6.4,			
6.5,				
7.1,				
3 වාරය	7.2,	7.2,	8.1,	8.3
	7.3,	7.3,	8.2,	
	8.1,			
	8.2,			
	8.3			

ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ නිදර්ශක ආධාරකය

1. පාසල් වාරය	: - දෙවන වාරය
2. ආධාරක අංකය.	: - 01
3. ආවරණය කෙරෙන නිපුණතා මට්ටම්.	: - 4.1, 4.2 4.3, 4.4, 4.5, 4.6, 4.7,
4. ආවරණය කෙරෙන විෂය සන්ධාරය.	: - • සන්ධි හැඳින්වීම. • ලෝප, ආදේශ ආදී සන්ධි කාර්යය. • ස්වර, ව්‍යාඤ්ජන, නිග්ගහිත සන්ධි. • සන්ධි ප්‍රයෝජන
5. ආධාරකයේ ස්වභාවය	: - ප්‍රශ්න හා පිළිතුරු පොත්
6. ආධාරකයේ අරමුණු	: - • පාලි භාෂාවේ සන්ධි පිළිබඳ මූලික අවබෝධයක් ලබා දීම. • භාෂා භාවිතයේ දී සන්ධිවල ඇති ප්‍රයෝජන දැන ගැනීම. • එදිනෙදා ව්‍යවහාර වන ගාථා පාඨවල සන්ධිපද තේරුම් ගැනීම. • සන්ධි ප්‍රභේද ඉගෙනීම. • ලෝප ආදේශ ආදී සන්ධි කාර්යයන් හුරුවීම. • ස්වර, ව්‍යාඤ්ජන, නිග්ගහිත සන්ධි සඳහා උදාහරණ ඉදිරිපත් කිරීමේ හැකියාව ඇති කිරීම.
7. ආධාරකය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා උපදෙස්.	
ගුරු උපදෙස්	: - • ආධාරකය පිළිබඳ සිසුන් දැනුවත් කරන්න. • එක් එක් ශිෂ්‍යයාට වෙන වෙනම ප්‍රශ්න හා පිළිතුරු පොත් ලිවීමට උපදෙස් දෙන්න. • ආධාරකය නිම කිරීමට නිශ්චිත කාල රාමුවක් නියම කරන්න. • පරිශීලනයට සුදුසු ග්‍රන්ථ පිළිබඳ උපදෙස් දෙන්න. • නිර්ණායකයන්ට අදාළ ව ලකුණු පිරිනමන්න.
සිසු උපදෙස්	: - • ප්‍රශ්න හා පිළිතුරු පොත සකස් කරන ආකාරය පිළිබඳ ගුරුවරයාගෙන් උපදෙස් ලබා ගන්න. • විෂය කරුණු ලබා ගැනීමට යෝග්‍ය ව්‍යාකරණ පොත් පරිශීලනය කරන්න. • නිර්ණායක මැනවින් තේරුම් ගෙන උසස් මට්ටමින් තම නිර්මාණය සකස් කරන්න.

8. ඇගයීම් ක්‍රමය.

නිර්ණායක සිසුන්ගේ නම්	මාතෘකාවට අදාළ බව	ප්‍රශ්නවල ප්‍රමාණාත්මක බව	ප්‍රශ්නවල ගුණාත්මක බව	පිළිතුරු වල නිවැරදි බව	කුමානුකූල හා නිර්මාණශීලී බව	එකතුව
1						
2						
3						
4						
5						

ලකුණු පරාසය

- ඉතා හොඳයි 04
- හොඳයි 03
- මධ්‍යස්ථයි 02
- සංවර්ධනය විය යුතුයි 01